The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 831 | Toronto, Monday, November 8th, 1915 | א כסלו, פרשת ויצא תרעו | מאנטאג דעם 8־טען נאוועמבער 1915 | PRICE: 1 CENT

A. S. Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

פאָליציי קאנפיסקירט א גרויסע ענגלישע צייטונג

רוסישע זיעגע ביים טייך סטריפא

פעטראגראד נאוו. 7

אלס א רעזולטאט פון אן איבעררא־שונגס אטאקע וואס די רוסען האבען גע־מאכט אויף'ן שוא געבען סעמיקאוויטצע ביים טייך סטריפא האבען די רוסען גע־פאנגען אכט טויזענד מיט פיגה הונדערט סאלדאטען אויסער אפיציערען. עס זיי־נען אויך פיעלע מאשין הארמאטען גענו־מען געווארען.

די רוסען האבען נאכהער געהאט גרויסע שוועריגקייטען אריבער צו טראנס־פארטירען אזוי פיעל געפאנגענע אריבער דעם טייך סטריפא. און אויך אריבער דעם טייך אישקוווע וועלכען די רוסען האבען געמוזט אריבערגעהן צוליעב דער אטאקע.

אויסער דיעזע האבען די רוסען געפאנגען 712 דייטשען און 22 אפיציי־רען און זיעבען מאשין הארמאטען און צוויי קאנאנען אין א שלאכט געבען קאסטיוכאווא, אין מערב פון ראפאלאווי־קא און האבען פעריאגט דעם שוא, וועל־בער האט אטאקירט די רוסישע לינעס טרענטשעס.

איינינע דייטשע אטאקעס זיינען צוריק אין מערב זייט פון בודקי צוריק צו זייערע טרענטשעס געשטויסען געווארען געבען הארף אויכינע.

אויף איינינע דייטשע געגען אטאקען זיינען צוריק געשטויסען געווארען אויז־ווייט אין דרום זייט ווי ביז אין טייך סווענטאן אין דרום מערב פון רווינסק.

דיצווייטע לינע פון די דייטשע טרענטשעס אויף'ן מערב ברעג פון טייך סווענטאן איז פון די רוסען פערכאפט גע־וואָרען צוזאמען מיט 330 געפאנגענע, צוויי מאשין הארמאטען, און א שיינוואר־פער (סוירטש לייט).

פיער דייטשע געגען אטאקען זיינען צו קלאפט געווארען.

די רוסען האבען אויך געמאכט אן ערי־אלגרייכע אטאקע אויף די דייטשען גע־בען דארף אלאי, אין דרום מערב פון ריי־גא, און האבען זיי געצוווונגען צו פער־לאזען. די רוסען האבען זיך אויך אריבער געשפארט איבער דער רווינא גע־בען דארף לאור, ביי איפסקיל און האבען פערכאפט א בית עולם אין דעם דרום פון פילווערס אין זעלבען געגענד, און זיי האבען צוטריבען די דייטשען אריבער גע־הענדיג דעם טייך.

א דייטשע אטאקע אויף די רוסען נעבען מעדווערדזישע אויף לינקען ברעג פון טייך סטיר איז צוריק געשטויסען גע־וואָרען.

דאס וועטער וועלכעס איז דארט איצט שוין וווינטערדיג שטערט ניט דער רוסי־שען אפענסיווע אויף דער לענג פון מזרח פראנט. די רוסישע אטאקען גרייכען אזוי ווייט ווי ביז דינאר געגענד און פון דארט ביז קיין דרום פון רווינסק. זיי צווינגען די דייטשען צו ציהען און די דייטשען גיבען צו אז אין געגענד פון טייך סווענטאן האָ־בען די רוסען זיך אריין גערוסען און זיי־ערע לינעס.

דער עסטרייכער אפיציעלער סטייט־מענט וויעדער, קליימט צו האבען גענו־מען 6 טויזענד רוסישע געפאנגענע אויף'ן טייך סטריפא.

34 מיידלאך פערברענט אין ברוקלין

נאס אונטען איז בעדעקט געווארען מיט צוברא־כענע גלייזעדער, בלוט און מארך. די אלה נאף 1 בייטאג פערלארען גענאג־גען אויף שווידערליכע אופנס ווען דיא פינף פלארינע פעקטארי בילדינג אויף נארט 6־טע סטריט אין מעטראפאליטאן עווענוי, ווילאמסבורג, איז פערניכטעט געווארען פון פלאמען.

די מעהרסטע פון די קרבנות זיינען געווען מיידלעך און די גרעסטע צאהל פון זיי זיינען געווען אידישע. מאסען אנדערע פערזאגען זיינען פערוואונדעט געווארען.

די סצענעס וואס האבען זיך אבגע־שפיעלט ביי דער געכטיגער טראגעדיע זיינען אונבעשרייבליך. די פייער לייט־פאָליסיס און אמבולאנסען פון כמעט נאנץ ברוקלין זיינען שנעל געווען אויף'ן פלאץ, אבער זיי האבען געקענט לייסטען וועניג הילפע. די געביידע איז שנעל איינגעוויקעלט געווארען אין פלאמען און רויך און אויף דיר הונדערטע אריינגעטער אויף אלע פלארס זיינען געבליבען איינגעשלאָ־סען אין א פאסטקע פון וועלכע דעטונג איז געווען אונטעגלעך.

די געביידע איז געווען אן אלטע און האט געברענט ווי א ליכט. גלייך ווי די פייערליינס זיינען אנגעקומען האבען זיי די ערשטע זאך אויסגעשפרייט געגען ווייל אין אלע פענסטער זיינען געשטאנען בלאסע צושראָקענע מיידלאך. מיט פער צווייפלונג אין די אויגען. הינטער זיי האט דער פייער משחית געבושעוועט און אויף מאנכע פון זיי האבען שוין די קליידער געברענט.

די אונגליקליכע זיינען געשפרונגען דורך די פענסטער אבער אין דער זויל־דער שטויסעריי אין דעם מאמפף פארן לעבען האבען זיי ניט געקענט אויסמארקירען געווארען אין די נעצען. זיי זיינען צושמע־טערט געווארען אויף'ן סייד וואָק און די מאָהל אבגעלייקענט געווארען, און עס איז ערקלערט געווארען גאנץ דייטליך דאס ער האט ניט רעזיגנירט, נאר דאס ער איז אוועק צום מזרח שלאכטפעלד דאס הייסט קיין רוסלאנד און פו־ליכט אויך אויף די באלקאנען, און טראץ די הכחשות האט זי ווי אויף להכעיס גע־שריבען אז ער האט יא רעזיגנירט, דאס האט די פאליציי געמאכט צום בעשליסען אויף אזא שריט.

די גלאוב ווערט קאנטראלירט פון סע־סיל הארמיסווארטה, א ברודער פון לארד נארטהקליף. זי איז די עלטסטע יאנאָ־מיטאג צייטונג אין לאנדאן, און דער ארויסגעבער האט גערעכענט דאס אזוי ווי זיין ברודער לארד נארטהקליף, וועל־כער איז דער ארויסגעבער פון דער גרויס־סער "טיימס", און פון דער "מייל" אטאָ־קירט שטארק דעם קריעגס אפיס און מען שווייגט איהם פאלגליך וועט מען אויך שווייגען דער "גלאוב".

האט ער אבער א גרויסען בעות גע־האט.

אן אלטע ענגלישע צייטונג קאנפיסקירט

לאנדאן נאוועמבער 7.

די גאנצע דרוקערייי פון דער לאנ־דאנער צייטונג "די גלאוב" צוזאמען מיט אלע קאפיעס פון דאנערשטאג און פון פרייטאג זיינען נעכטען נאכמיטאג פון דער פאליציי קאנפיסקירט געווארען.

די אורזאכע איז געווען ווייל דיא "גלאוב" האט שוין פון א צייט געהאנ־דעלט ווי אויף להכעיס.

די גלאוב האט זיך די לעצטע צייט ניט געקימערט וועגען קיין זאך וואס די אפיציעלע פרעס ביורא האט פון די ציי־טונגען געפארערט צוליעב דער מלחמה. די לעצטע צייט האט זי איבערהויפט גע־ירעלט די קאבינעט מיניסטארען וועלכע האבען ביי איהר ניט נושא חן געווען.

איהרע אטאקען פון די לעצטע פאאר טעג אויף געוויסע מיניסטארען בנוגע דער אדמיניסטראציאן פון דעם קריעגס אפיס, און דאס וואס זי האט צוויי מאָהל פערעפענטליכט דאס לאהד קיטשענער האט רעזיגנירט, וועהרענד דאס איז צוויי מאל אונטען איז בעדעקט געווארען מיט צוברא־כענע גלייזעדער, בלוט און מארך. די אלה נאף 1 בייטאג פערלארען גענאג־גען אויף שווידערליכע אופנס ווען דיא פינף פלארינע פעקטארי בילדינג אויף נארט 6־טע סטריט אין מעטראפאליטאן עווענוי, ווילאמסבורג, איז פערניכטעט געווארען פון פלאמען.

די מעהרסטע קרבנות זיינען געווען מיידלעך און די גרעסטע צאהל פון זיי זיינען געווען אידישע. מאסען אנדערע פערזאגען זיינען פערוואונדעט געווארען.

די סצענעס וואס האבען זיך אבגע־שפיעלט ביי דער געכטיגער טראגעדיע זיינען אונבעשרייבליך. די פייער לייט־פאָליסיס און אמבולאנסען פון כמעט נאנץ ברוקלין זיינען שנעל געווען אויף'ן פלאץ, אבער זיי האבען געקענט לייסטען וועניג הילפע. די געביידע איז שנעל איינגעוויקעלט געווארען אין פלאמען און רויך און אויף דיר הונדערטע אריינגעטער אויף אלע פלארס זיינען געבליבען איינגעשלאָ־סען אין א פאסטקע פון וועלכע דעטונג איז געווען אונטעגלעך.

די געביידע איז געווען אן אלטע און האט געברענט ווי א ליכט. גלייך ווי די פייערליינס זיינען אנגעקומען האבען זיי די ערשטע זאך אויסגעשפרייט געגען ווייל אין אלע פענסטער זיינען געשטאנען בלאסע צושראָקענע מיידלאך. מיט פער צווייפלונג אין די אויגען. הינטער זיי האט דער פייער משחית געבושעוועט און אויף מאנכע פון זיי האבען שוין די קליידער געברענט.

די אונגליקליכע זיינען געשפרונגען דורך די פענסטער אבער אין דער זויל־דער שטויסעריי אין דעם מאמפף פארן לעבען האבען זיי ניט געקענט אויסמארקירען געווארען אין די נעצען. זיי זיינען צושמע־טערט געווארען אויף'ן סייד וואָק און די מאָהל אבגעלייקענט געווארען, און עס איז ערקלערט געווארען גאנץ דייטליך דאס ער האט ניט רעזיגנירט, נאר דאס ער איז אוועק צום מזרח שלאכטפעלד דאס הייסט קיין רוסלאנד און פו־ליכט אויך אויף די באלקאנען, און טראץ די הכחשות האט זי ווי אויף להכעיס גע־שריבען אז ער האט יא רעזיגנירט, דאס האט די פאליציי געמאכט צום בעשליסען אויף אזא שריט.

די גלאוב ווערט קאנטראלירט פון סע־סיל הארמיסווארטה, א ברודער פון לארד נארטהקליף. זי איז די עלטסטע יאנאָ־מיטאג צייטונג אין לאנדאן, און דער ארויסגעבער האט גערעכענט דאס אזוי ווי זיין ברודער לארד נארטהקליף, וועל־כער איז דער ארויסגעבער פון דער גרויס־סער "טיימס", און פון דער "מייל" אטאָ־קירט שטארק דעם קריעגס אפיס און מען שווייגט איהם פאלגליך וועט מען אויך שווייגען דער "גלאוב".

האט ער אבער א גרויסען בעות גע־האט.

באנד סטריט שוהל וועגען די מלחמה ליידענדע

נעכטען זונטאג, אום 4 א זייגער איז אבגעהאלטען געווארען א גאטעס דיענסט אין באנד סטריט שוהל, דער הויפט צוועק פון וועלכער איז געווען צו אפעלירען פאר די מלחמה קרבנות.

די שוהל איז געווען גאנץ נייש'קשה דיג בעזוכט.

נאך דעם גאטעס דיענסט האט רבי דזשייקאבס זעהר שעהן גערעדט און האר־ציג אפעלירט פאר די מלחמה ליידענדע.

ער האט אנגעדייטעט דאס, אז אלס קענדער בירגער זיינען מיר מחויב צו העלפען דעם פאטריאטישען פאנד און צי דעם רויטען קרייץ פאנד, דאס מוזען מיר אלס אונזער חוב צו ענגלאנד, דאס שליסט אבער ניט אויס אונזער חוב צו העלפען אונזערע ברידער אין רוסלאנד און אין פוילען וועלכע געהען פשוט אויס פון הונגער.

ער האט דאן ערקלערט דאס וועה־רענד דער קומענדער וואָך וועט יעדער מעמבער בעזוכט ווערען ביי זיך אין הויז צוליעב דיעזען צוועק און ער האט געבע־טען מען זאל געבען יעדער נאך זיין מעג־ליכקייט.

זיין רעדע איז מיט גרויס אויפ־מערקזאמקייט אויסגעהערט געווארען און זי וועט געוויס ברענגען גוטען פאר אונ־זערע ליידענדע ברידער און שוועסטער.

דאקטאר פריים צוריק איז טאָראנטאָ

רבי דאקטאר פריים פון יוניווערזיטי עוועניו שוהל איז נעכטען, זונטאג, פריה צוריקגעקומען פון דער יוניווערזיטי אף מיישיגאן וואו ער האט אונטערזוכט וויכ־טיגע דאקומענטען פאר אידען.

אין דער נאהענטער צוקונפט וועט דאקטאר פריים רעדען פאר אידישע סטו דענטען אין יוניווערזיטי אף שיקאגא.

קירצליך וועט ערשיינען זיין בוך אין ענגליש, אן אבהאנדלונג איבער מקח וממכר, ארויסגעגעבען פון "אידישען נשונאל."

מיט א קורצער צייט צוריק האט דאקטאר פריים געערדקט א קאפיע פון א מאנוסקריפט פון מסכת מגילה, לויט'ן נוסח פון די תימנ'ער אידען.

ביי א געלעגענהייט וועלען מיר זאגען וועגען דעם א פאאר ווערטער.

פאר זיין רעדע וואס דאקטאר פריים האט פארגעגען זונטאג געהאלטען פאר'ן רעקרוטירונג האט ער ערהאלטען א ברייף פון־דעם סיטיזענס רעקרוטינג ליעג אף טאראנטא, אין וועלכען ער ווערט הייס בעדאנקט און עס ווערט אויך געזאגט דאס די רעדע האט ווירקליך געווירקט ווייל רעקרוטען האבען זיך מאנטאג עניליסטעט מעהר ווי אין א געוועהנליכען טאג.

צוליעב קראנקהייט

פונתם שרייבער פון דאמאן "איהר עהרע" זיינען מיר געצוואונגען אבצושטעלען אויף א שמיקעל צייט די פארזעצונגען.

צוליעב דער ענטוישונג

פון די לעזער געהען מיר זיי מאכען אן בעראשונג: מארגען פאנגט אן צי ערשיינען א נייער ראמאן וועלכער האט קיין גלייכען צו זיך מיט זיין געשפאנס־קייט און צוויבער.

מארגען

טאראנטא וועט זיך ניט בעטהייליגען אין דעם קאנפערענץ

די מעהרהייט טאראנטער אראגאניזאציעס האבען געכטען געפאסט רעזאָלוציעס ניט צו בעטהייליגען זיך אין דם כלומר'שדיגען קאנפערענץ פון קומענדען זונטאג.

מיט א קליינער אויסנאהמע פון עטלי־כע ציוניסטישע אראגניזאציעס און א פאר סימפאטיזירענדע פעראיינען און שוהלען, האט די אידישע טאראנטא בעשלאסען ניט צו בעטהייליגען זיך אין דעם קו־מענדען קאנווענשאן, וועלכען די ציוניס־טישע פעדעריישען רופט אויף'ן 14־טען נאוו. אין מאנטעראל.

דער נורדיי ציון קלוב האט זיך פארמאל ענטזאגט זאגאר אנטהייל צו נעהמען אין ציוניסטישען קאנווענשאן.

די פרייד אף איזראעל, א סאסייטי וועל־כע צעהלט ארום 600 מיטגליעדער, האט נעכטען אויף א ספעציעלער גוט בעזוכ־טער פערזאמלונג אנגענומען פאלגענדע בעשלוס.

"מיר די פרייד אף איזראעל אויף א ספעציעלען מיטינג נעהמען אן אז מיר פערפליכטען זיך ניט אנטהייל צו נעה־מען אין דער קאנווענשאן, וואס וועט געהאלטען ווערען אין מאָנטרעאל נאָ־וועמבער דעם 14־טען. מיר ווייזען האלען אונזער פריהערדיגען בעשלוס דאס מיר זיינען אבזאָלוט אנגעשלאסען אן דעם קענדער אידישען פערבאנד און פערפליכטען זיך אנטהייל צונעהמען אין דעם קאנווענשאן און פערבאנד.

מיר פאָדערען אויף אויף אלע אנדע־רע אידישע אָרגאניזאציעס צו טהאָן דאס זעלבע.

דער פאלקס פעראיין וועלכער צעהלט ארום 800 מיטגליעדער און האט געהאט גערעדט אויף נעכטען א ספעציעלע פער־זאמלונג צו וועגען אן אנטווארט אויף דיעזע פרעגע, האט נעכטען אויך אויסגעדרוקט א פאָדערונג צו דער קאנווענשאן אין דעם זעלבען זי־נען.

אויף א ספעציעלען מיטינג פון דעם הינען נאציאנאלען ארבייטער קאנפערענץ איז אָנגענומען געווארען פאלגענדע רע־זאָלוציע:

מיר די טאָראנטאר ארבייטער קאנ־פערענץ בעשטעהענד פון איבער 20 אר־בייטער ארגאניזאציעס אנערקענען אז די קאנווענשאן וואס ווערט גערופען פון דער ציוניסטישער פעדעראציע פיר דעם 14־טען נאָוועמבער איז בלויז א ציוניסטישע פארטיי קאנווענשאן און ניט פון אלע קענדער אידען און אלס אזעלכע ענטזאָ־גען מיר זיך צו נעהמען אן אנטהייל אין דייזער קאנווענשאן און פאָדערען אויף אלע ארבייטער אָרגאניזאציעס פון טאָ־ראנטא ניט צו נעהמען קיין אנטהייל אין דער קאנווענשאן און ניט צו שיקען קיינע דעלעגאטען. די וואס האבען שוין ער־עהלט דעלעגאטען זאלען גלייך צוריק גע־וויזען ווערען.

פאר דער קאנפערענץ

מ. קרעמער, סעק.

זונטאג אבענד איז אין דער פריי שוהל פאָדערעקומען א פערזאמלונג, אויף וועלכער עס זיינען אנוועזענד פערטרעטער פון 41 אָרגאניזאציעס.

די פריינד ש. שגיאור און ל. אזוירבאך וועלכע זיינען ספעציעל געקומען פון מאָנטרעאל ערקלערהרן דו לאנג, האבען פאר די פערזאמלונג דעלעגאטען, זיי אויף פאר א גרויסען זייטיגען עולם ער־קלערט דאס טרייערינע קאפיטעל וועלכעס האט זיך לעצטענס אבגעשפיעלט אין מאָנטרעאל און אויפגעפאָדערט צו פע־היטען דעם פערברעכען.

א רעזאָלוציאָנס קאמיטעט פון 7, אין וועלכער עס זיינען אריין פערטרעטער פון אלע ריכטונגען, האט איינשטימיג אויס־געארבייט א רעזאָלוציע, וועלכע איז פון דער גאנצער פערזאמלונג, מיט דער אויס־נאהמע פון 5, גוראפסקי, דעלענאט פון דער גואל צדק שוהל, אָנגענומען געוואָ־רען.

מיר, די פערזאמלטע פערטרעטער פון אָרגאניזאציעס וועלכע פערטרעטען ריכטונגען איג'ם אידענטהום פער־זונטאג אבענד דער 7־טען נאָוו. דער פריי שוהל 194 בעווארען סט. נעהמען אין אכט, אז היות וויל די קאנ־ווענשאן פון 14־טען נאָוועמבער, אין ניט אינדאָרסירט פון אלע טהייל־נען פון אידענטהום, ווייל זי ווערט ניט איינגערופען אויף דעמאָקראטישע יסודות, ניט געבענדיג גענוג צייט פאר דער פאָרבערייטונג פון דער קאנווענשאן און אויך ניט לויט דעם אבמאך פון פריע־דענס קאמיטעט פערלאנגען אויסדריק ליך אז די קאנווענשאן זאל צוריקגערי־פען ווערען, ווייל זי האט צוליעב פיע־לע אורזאכען קיין רעכט צו רעדען אין דעם נאמען פון אלע קענדער אידען.

מיר פאָדערען אויף אלע אָרגאני־זאציעס און שוהלען אוועק צו שטעהען פון דער קאנווענשאן פון כ"ם 14־טען נאָוועמבער און בלויז זיך בעטהייליגען אין א קאנווענשאן איינבערופען אויף דער דעמאקראטישע יסודות און אין וועל־כער עס וועלען זיך בעטהייליגען אפע־טהייליגען און קלאסען פון די ענערער אידען.

די פערזאמלונג געפינט אויך פאר־נויטיג צו ערקלערהרן זיך איינשטימיג מיט דער טהאט פון דעם זונטאנדיגען ריטינג פון פערבאנד אין מאָנטרעאל און וועגען די אבגעשיקטע רעזאָלוציעס צו דאס בראנדייס און וועגען דעם לעצטען לאזען וויסען טעלעגראפיש וועגען אונזר צוישטימונג.

די פערזאמלונג געפינט אויך פאר גוט צו איינצורופען א גרויסע מאסענ־פערזאמלונג אויף זונטאג דעם 14־טען נאָוועמבער אום דארטען צו ערקלערהרן אונזער שטעלונג צו מאָנטרעאלער קאנ־ווענשאן.

מאָנטרעאלער קאָנפערענץ הייסט גוט די האנדלונג פון פאלקס פערבאנד קאָמיטעט.

זיי הערר ראובן בריינין איז אונז־ערע פער טעלעפאן פון מאָנטרעאל האט ארט נעכטען שטאטגעפונען א קאָנפע־רענץ אויף וועלכען עס זיינען געווען פער־טראטען 50 אָרגאניזאציעס. ארטהאָדאָק־סישע פעראיינען און אויך ארבייטער אר־גאניזאציעס. עס זיינען אויך אנוועזענד געווען פיעלע געסט.

פאלגענדע רעזאָלוציאָנען זיינען אָנגע־נומען געווארען:

1) גוט הייסען די האנדלונג פון די קאָמיטעען פון פאלקס פערבאנד.

2) צו טעלעגראפירען צום פראָנווי־זארישען ציוניסטישען קאָמיטעט אין ניו יארק אלע ענטעהלהייטען פון דער לאנג אין אפעלירען צום טשעהרמאן בראנדייס אז זיי זאלען נעהמען א שטעלונג.

3) דאס די קאָמיטע פון פאלקס פערבאנד צוזאמען מיט'ן נאציאנאלען אר־בייטער קאָמיטעט זאלען גלייך פערברופען א פאָרקאָנפערענץ פון אלע בראנטשעס פון ביידע קערפערשאפטען וואו עס זע־לען אויסגעארבייט ווערען א פראגראם אין פלאטפארם פאר דער קומענדער קאָנדזע־ען.

עס איז אויך בעשלאָסען געווארען דאס א גאנצע וואָך זאלען מיטינגען אב־געהאלטען ווערען איבערהאל אין האלס און אויף די גאסען, און אויך, אין פאל די סע דעראציע וועט טאקי רופען א קאָנפערענץ שאר זונטאג, זאל א מיטינג אָבגעהאלטען ווערען אין גרעסטען האלל אין מאָנטרעאל צו פראטעסטירען געגען דער האנדלונג פון דער פערעראציע.

געלד געשיקט

מר. ה. ווייינבערג, שיקט געלד קייך רוסלאנד לויט טאגעס קורס.

37

סענט (פארז רוזבעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

מר. ה. ווייינבערג, דער אדרעסגעבער פון „זשורנאל" מיינט בטוח די טובה פון די וואס שוקען, און וויטער געלד זאל אָנקומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם בילינסטען פריין.

ריסען טאקירען 7 מאל אין עסטריי־כער פאנגען 6 טויזענד.

וויען נאוו. 7.

דער אפיציעלער בעריכט לויטעט:

אין דרום מערב פון ווישנאוועסק אויף'ן טייך סטריפא און אין דרום מערב פון דובנא האבען אונזערע טרופען צוריק גע־שטויסען שטארקע רוסישע אטאקען. דאס איז געווען די זיעבעטע רוסישע אטאקע אין די לעצטע פיער טעג אויף יענעם פונקט.

די עסטרייכער האבען געפאנגען ביים טייך סטריפא אן אין דרום מערב פון

געגנב'עט אין 1914 געפונען אין 1915

מיט א יאהר צוריק האט מען ביי שמעון זיעגלער פון 458 יאנג סטריט אוועק גע־גנב'עט זיין אויבער ראָק אין לייריק טהע־אטער, און — ווי אין וואסער אריין.

נעכטען, זונטאג, האט זיעגלער דער קענט זיין ראָק אין באר.

"יונגער מאן, ווי קומט צו אייך דיעזער ראָק ?"

"פערשטעהט איהר,, איך האב איהם געקויפט ביי איינעם א אידען וואס איז איצט הינטער די הרי חשך, איך מיין, איך האב איהם געקויפט ביי אן עסטריי־כער פאנגען 6 טויזענד.

1915 נעפונען אין

מיט א יאהר צוריק האט מען ביי שמעון זיעגלער פון 458 יאנג סטריט אוועק גע־גנב'עט זיין אויבער ראָק אין לייריק טהע־אטער, און — ווי אין וואסער אריין.

נעכטען, זונטאג, האט זיעגלער דער קענט זיין ראָק אין באר.

"יונגער מאן, ווי קומט צו אייך דיעזער ראָק ?"

"פערשטעהט איהר,, איך האב איהם געקויפט ביי איינעם א אידען וואס איז איצט הינטער די הרי חשך, איך מיין,

7־טער נאָוועמבער. 1915

MEET ME AT THE FIRESIDE Strand YONGE NEAR KING

ROYAL ALEX

L. YOLLES 365 Queen W. P

THE TORONT ELECTRIC SUPPL 95 QUEEN STREET Tel. Adelaide 352 Manager's Residence

אלט גיילאנד

ראמאן

פון טהעאדאר הערצל.

אויב איהר ווילט איז דאס
ניט קיין בבא מעשה.

(45־טע פארזעצונג)

5.

אין א ווייל ארום איז דוד צו ליב געקומען, ער האט געפרעגט, צו ווילן די געסט ווייטער הערען דשאעס ריידען. אלע האבען געוואלט הערען דעם המשך, און דוד האט ווידער אנגעשטעלט דעם פאגאגראף, און דער פערבארגענער דשאע לעווי האט גערעדט:

„האב איך פאר פאסיג געפונען זיך צו נעהמען צו א ענין, וואס האט נאר א א דערען, פרעהליכען כאראקטער. צום אכהויב האט מען דאס אנגענומען פאר א שפילכעל און פאר א צייט פערבריינגען נעשן, און מען האט דאס קריטיקירט. איך האב צוגעגריפן א ריזיג־שיף פאר די מאורי הדור, פאר די וועלט־ חכמים. איך האב געוואוסט אז אזא שיף זאל ווי דער אמאלי־גער פייערזייל פאראיים נעהן פאר די אי־דען, וואס קעהרען צורוק אין זייער אלטעס און נייעס לאנד. שוין דאס אליין, וועז אזא שיף זאל זיך בעווייזען אין מיט־עלעגדישען ים, וועט שוין זיין א בשורה, אז עס הויבט זיך אן א נייע צייט.

די הכנות זיינען טאט געווען אזוי שווער. איך האב זיך געווענדעט צו א ענגלישען בעאמטען פון א גרויסע קאנ־צעלאריי, וואס גיט אויסקינדעט וועגען אלערליי נסיעות אין האב איהם הערצעהלט פון מיין פלאן. און אין א משך פון צוויי וואכען האב איך שוין געוואוסט די הוצאות פון דעם ענין, און ווי מען דארף דאס פארבעריטען ביז אויפ'ן האר. דער הויפט סארווער פון אזא ריזיג־שיף האט פארגעשלאגען, צו דינען ביי א איטאליענישע שיף־געזעלשאפט דאס שיף „פוטורא" (צוקונפט), וואס געהט גע־וועהנליך צווישען נעאפאל און אלעקסאנ־דריא. דעם 15־טען מערץ האט דאס שיף גערעדט ווערען צוגעשטעלט אין גענוא, און אין א משך פון זעקס וואכען האט עס נעהערט צו אונז. ווייטער האב איך דורך אינזער הויפט־סארווער געלאזט בעזאר־גען פאר 500 פארשוין די פיינסטע בע־קעסטיגונג אין די שעהנסטע האטעלען פון די איטאליענישע, עגיפטישע, קליין־אזי־אישע און נריכישע שטעדט. די ריי־הענדע האבען געקענט, לויט ווי זיי האט בעסער געפאסט, זיך זעצען אויפ'ן שיף אין אפאפל, צו אין גענוא. די לעטען האבען זיי געגעבען דאס רעכט, פריי צו פצהרען אויף אלע איטאליענישע אייזענ־באהנען און פריי זיך צו בעקעסטיגען אין די בעסטע האטעלען. לפנים האט אויס־געזעהן אונזער עקספעדיציע, ווי א געזעהנליכע נסיעה, וואס מען מאכט פון פערגעניגען וועגען קיין סארגענלאנד. אין דער אמת'ן אבער איז דאס ניט געווען קיין געזעהנליכע רייזע שיף. די פרויען און די הערען, וועלכע מיר האבען פער־בעטען צו זיין אונזערע געסט און מאכען א שפאציר־פאהר אויף זעקס וואכען קיין סארגענלאנד, זיינען די געהויבענסטע מעג־שען פון יענער צייט, זיינען געווען דער אדעל פון דער דאמאליגער געבילדעטער וועלט. א קאמיטעט פון ליטעראטען און קינסטלער האט זיך געגרינדעט, אויף אויס־צוקלייבען און אויסצוארבייטען א בויגען מיט די נעמען פון די געסט, וואס זאלען ווערען איינגעלאדען. די גרעסטע מעגשען פון דער וועלט האט מען איינגעלאדען ניט מאכנונג דערביי. פערשטעהט זיך, קיין חלוק צווישען נאציאנען און גלויבענס. די מאורי הדור, די געהויבענסטע האט מען געדופען, און זיי זיינען באלד געקומען ניט דעריבער, ווייל מיר האבען זיי אנ־געבאטען א שעהנע פריהלינגס רייזע, נאר דער עוקר צוליעב דעם, ווייל דאס האט זיי גענעבען א זעלטענע געלעגענהייט זיך צו־גוויסצוטרעפען מיט די גרעסטע מענשען, מיט די צישפרייטע ברידער פון דעם איי־גענעם הויבען גייסט. פון דעם איינענעם טיפען בליק. אויף'ן „פוטורא" האבען זיך צוגוויסנעטראפען פאעטען און פילא־זאפען, ערפינדער און ענטדעקער, אלערליי חכמים, פארשער און קינסטלער, פאלי־טיקער און ישורנאליסטען. פאר'ן גוף און פאר דער נשמה איז געווען געגוג געווארנט. די געסט פון פוטורא האבען אין די גאנצע זעקס וואכען ניט געזעהען קיין איינציגען וואלקען אויפ'ן הימעל. פון דער מוזיק־קאפעלע אן, וועלכע פלעגט אויסשפיע־לען צום עסען, ביז צו דער צייטונג, וואס פלעגט זיך דרוקען אויפ'ן שיף, — איז אלץ געווען וואס נאר א מויל קען אויסדע־נען.

און וואו עס געפינען זיך אזעלכע פא־סאזישערן קען שוין די צייט ניט זיין לאנג ווייליג. מען איז פיעל געפאהרען ביי די ברעגעס פון ים און אין אלע האפענס האב־בען שוין געווארט פאר פוטורא די נייעס־טע דעפעשען פון דער גאנצער וועלט. ווען דאס שיף פלעגט זיך אויף א נאכט אויס־רוהען אויף דער רייזע, פלעגט מען שוין אויף מארגען אין בלאט לייענען די בע־קומענע דעפעשע. אבער א אמת'ר תענג איז געווען צו לייענען דעם ליטעראַרישען טהייל פון בלאט. דען דאס וואס איז פארגעגאנגען דעם טאג איז בעשריעבען געווארען מיט די געבענשטע פערבען פון די גרעסטע זשורנאליסטען און ליטעראַ־טען. א בעזונדערער תענג איז געווען צו לייענען אין דער צייטונג פון פוטורא די טיש־געשפרעכען, וואס אלעגען ווערען פערצייכענט פון טאג צו טאג. מען האט דאס שפעטער אנגערופען: די נייע פלא־טאנישע געשפרעכען. אין די געשפרעכען האט מען בעריהרט די העכסטע און טיעפ־סטע פראגען. די געהויבענסטע גייסטער האבען זיך הערבגעשמעסט, און זייערע ווערטער האבען אפטמאל געלויכטען ווי פערעל, וועקענדיג די טיעפסטע רעיונות. דערקלערהעלדיג די פערבארגענסטע רע־טענעשען. איך ווייל נאר אויסרעכענען א קליינעס טהייל, פון וואס מען האט דאר־טען גערעדט. מען האט אפט געשמיעסט וועגען די געזעלשאפטליכע שטרעבונגען ביי דעם היינטיגען מענשען, ווי עס דארף זיין איינגעארדענט דאס חברה'שע לעבען, ווי מען זאל אויף שעהנקייט און קונסט אויפהארעווען די מענשהייט, ווי מען זאל דעפארמירען די פערטהיילונג פון לאנד־ערד צווישען מענשען, ווי מען זאל ארגא־ניזירען די צדקה־חברות, ווי מען זאל פער־זארגען דעם ארבייטער אין דעם בעל־מלאכה. מען האט געדענקט פון דער היינ־טיגער פרוי און וואס פאר א ראלע ז' שפיעלט אין דער געבילדעטער וועלט, ווי די טעכניש ענטדעקונגען פיהרען צו נייע וויסענשאפטען און צ וא נייער פראקטיקע, און פון נאך אנדערע זאכען האט מען גע־רעדט, פון וואס די מענשען וועלען זייהען צו אייביגען נוצען. דאס־ביך „די טיש־געשפרעכען פון פוטורא" געהערט היינט צו די געצעהלטעסטע ביכער פון דער וועלט. איך אליין קען די געשפרעכען נאר פון לייענען, ווייל עס איז מיר ניט בע־שערט געווען דאס צו הערען מיט מיינע איינענע אויערען. איך האב קיין צייט ניט געהאט מיטצומאכען די זעלטענע ריי־זע, ווייל איך בין געווען פערנומען ביז'ן האלז מיט אלערליי ארבייט. אבער לעגליי־ענט האב איך דיא פוטורא־ צייטונג מיט אזא דאנקבארקייט, ווי נאך קיין מאל ניט אין מיין לעבען. איך בין ניט קיין פילאזאף און צו יענער צייט האב איך זיך נאך וועניגער געקענט בעשעפטיגען מיט פילאזאפישע געדאנקען. אבער דאס נאר, וואס מען האט געקענט פון די טיש־גע־שפרעכען א נוצען האבען אין דער פראק־טיקע, האב איך זיך שוין בעמיהט ארויס צוקריגען אין אנצאוואונדען. מיר האט זיך דאמאלס אויסגעדאכט, אז דער גייסט פון דער גאנצער מענשהייט האט געדרעט פון שיף פוטורא צום אידישען פאלק, וואס איז געגאנגען גרידען א נייע נאציאנאלען לעבען. דאס איז געווען א ווייכטיגע תורה, וואס מען האט זיך געדארפט גוט איינ־חזר'ן. אין נאך רייכער און פרוכטבאר־ער איז זי געווארען, בשעת אונזערע אורחים האבען בעטראכטט דאס לאנד פון פאלעסטינא.

דאס שיף פון די וועלט־ חכמים איז געשוואומען אין דער לענג פון בראע, די געסט האבען זיך צוטהיילט אויף דעם לאנד קופעס־ווייז. דער הויפט־ סארווער מיט זיינע בעהעלפערס האבען שוין גע־זארגט פאר אלע בעקוועמליכקייטען. ניט אלע האבען געהאט פאר אלץ דאס איינענע איינטערעס. די געפאלגען האבען געוואלט אנדערע זאכען זעהען, ווי דער עלעקטראַ־טעכניקער; די באטאניקער האבען אנ־דערע זאכען בעטראכט, ווי דער ארכי־טעקט, און די קונסטסאמלער האבען אנ־דערש געקוקט ווי דער פאלקס עקאנאם. די, וועלכע האבען געהאט אינטערעסען, האב־בען זיך צונויפגעפארען, געגאנגען אין דאס לאנד און צוריקגעקומען צום שיף, ווען זיי האבען געוואלט. די פרעהליכ־קייט און אנענעהמע אונטערהאלטונג אויף דער פוטורא האט אויף אנדערע אזוי געווירקט, אז זיי האבען זיך גאר ניט געוואלט שיידען פון איהם. עטליכע פון די האבען אין גאנצען געזעהען פון פאלעסטי־נא די ליניע וואס ציהט זיך קיין ירושלים, און די שטאדט פון דער ווייטען. מען דער־צעהלט פון איינעם א גרויסען ליטעראטען, איך ווייס ניט, ווי ווייט דאס איז אמת, — אז ער איז בכלל ניט אראב א רגע פון שיף. ער האט גע'טענה'ט: „אין מיינע איינען איז דאס שיף „ציון". דער איינענער לי־טעראט האט דער נאך־ענוי בעשריבען דאס לאנד און די לייט פון פאלעסטינא.

ער האט געקענט, בטבע, דערצו בע־נוצען די בעסטע קוועלען. דען די געסט וועלכע זיינען גענאנגען אין דאס לאנד, האבען צוריק געבראכט אין פוטורא דיא בעסטע ידיעות מכה פאלעסטינא, בעקוקט מיט די אויגען פון פאכלייט און געשיל־ דערט מיט די קלארהרסטע פארבען. די טיש־געשפרעכען האבען געקראגען א נייע וועג־דונג, און עס האבען זיך אלעהויבען א

(פארטזעצונג פאלגט.)

פארס צו בייגע פרייזען ביי כ. נאדמאן 382 פארלאמענט סטריט. פאקס, מינק סעטס און זאָ ווייר טער. טעלעפאן מיין 6092

Real Estate
ריזל עסטייט

צו פערעטען א סטאר מיט א וואה־נונג אין 242 קינג סט. איסט. ניי דע־קארירט, אן אלטע עטאבלירטע סעקאנד הענד סטאר. נאכפרעגען 151 יאדק סט. 4123—11—7)

צוזערענטען 3 רומס אלץ לאנווי־ניענס 18 ווילאם סט. טעל אדעלייד 1762.
4142—7—11)

צו פארקויפען איין סעקאנד הענד סטאר מיט לייסענס אין 481 קווין וועסט זעהר בילינ, אויך בילינ רענט. פרעגען 481 קווין סט. וועסט.
4119—11—7)

צו פערענטען א הויז 8 רומס אלץ מאד־ווייניענס, 3 פיעס באד־רום גוטער פארנעס בילינ רענט, 42 לעאנארד עוו. נאכפרע־גען סעמיוועלס 538 קווין סט. וועסט.
4137—7—11)

צו פערענטען א פלעט 4 רומס אלץ מאָדערנ, 27 בעלווייו עוו.
4134—7—11)

צו פערענטען
אין 20 סענטער עוו. 8 רומס, אלץ מאָד־ווייניענס.
108 עליזאבעטה סטריט סטאר מיט 4 רומס.
52 טעראלי סטריט, סטאר מיט 6 רומס. בילינ רענט.
נאכפרעגען טעלעפאן קאלעדוניש 6667
4155—11—8)

2 גרויסע רומס צו פערענטען, אלע מאָדערנ־ענס, אפסטייז אדער דאנסטערן פרעגען 227 בעווערלי סטריט.
4160—11—8

סטאר און רום צו פערענטען סטים היטעד, ניי דעפארייטעט $11.00 א מאָ־נאט, אין עליזאבעט און ענגעס. פרעגען דייווים 212 סימקא סט.
4154—8—10)

צו פערענטען א 4 רומס הויז אויף א 6 רומס הויז, וואלטאן נעבען יאנג פרעגען 66 אלעקסנדער סטריט.
4163—1—11

צו פערענטען א הויז מיט 6 רומס אין 144 מעניינג עווענוי, נאכפרעגען 146

סעקאנד הענד סיטס און אעווי־קאוטס צו פערקויפען צו גאנץ בילינג פרייזען.
נאכפרעגען אין 66 עליזאבעט סט.
4165—11—9

צו פערענטען קאטעדזשעס אין האטעל פליים. פרעגען 30 באלדווין סט. אלעדזש 7431. בילינ רענט.
4168—9—11

א קאנטער און צוויי עלעקטרי־סיטשטורס צו פערקויפען, זעהר בילינ. פרעגען 177 מארקהעם סטריט.
4169—11—9

פערלאנגט

א יונגע מיידעל פאר לייכטע הויז ארבייט. פרעגען דר. פייוניק 52 שאה סט. פאן אלעדזש 4076
4171—11—10

נאנצע רייהע פון שמעסען וועגען פא־לעסטינא, און וואס פאר אונטערנעהמונ־גען קען מען דא מאכען. אט דעם דאנ־גען טהייל פון די טיש־געשפרעכען אלעגען איך לייענען מיט דער גרעסטער כונה, ליי־ענען און לייענען, אהן אויפהער. אין געדענק זיי אלץ היינט אויף אויסזוכ־כמעט אות ביי אות. דעם טיעפסטען רישם האבען אויף מיר געמאכט די פער־שיעדענע עצות פון די קינסטלער, אפשר דעראפר ווייל איך האב דארין א קריגנ־חשנה, וואס פראקטישע פראגען אנבע־לאנגנט, האט מען גאר ניט געראדפן האבען א פשוט'ן געזונדען מענשענפער־שטאנד, בכדי אויצופיהרען די זאכען, וואס זיינען שוין פאראנען אנדרעשוואו־אויך ביי אונז. די קינסטלער אבער פון פוטורא דענק איך פאר דעם וויכטיגען פא־ראנס, אז אונזער לאנד מוז מען נעהמען אין זיין נאטירליכען שעהנקייט און די שעהנקייט אין נאטירליכען אופן ווייטער ענטוי קלען. שעהן זאל אלץ ווערען, שעהן אומעטום, ווייל די שעהנקייט מאסט ברייט דאס מענשליכע הארץ און פיהלט עס אן מיט פרייד.

עס וועט אויך א פלאן זיין ווען אזא וועל אויך זאגען, אז איך האב אויף פענ־דא ניט איינמאל א קוק געטהון, ווי עס דארף צו זיין. איך האב פארבעהיגט די נסיעה, איך האב „געדאנק'ט אז אלץ זאל זיין כשורה, איך האב אפט געטראכט וועגען פוטורא און האב זיך אנגעהאלטען צו די רייד פון די וועלט־ חכמים פון שיף, צבער איך האב דאס שיף ניט געזעהען, וועניגסטענס ניט נעגוי זיך איינגעקוקט אויף איהם, און דאס איז צוגעגאנגען אויף אזא אופן:

איז געווען צו לייענען דעם ליטעראַרישען טהייל פון בלאט. דען דאס וואס איז פארגעגאנגען דעם טאג איז בעשריעבען געווארען מיט די געבענשטע פערבען פון די גרעסטע זשורנאליסטען און ליטעראַ־טען. א בעזונדערער תענג איז געווען צו לייענען אין דער צייטונג פון פוטורא די טיש־געשפרעכען, וואס אלעגען ווערען פערצייכענט פון טאג צו טאג. מען האט דאס שפעטער אנגערופען: די נייע פלא־טאנישע געשפרעכען. אין די געשפרעכען האט מען בעריהרט די העכסטע און טיעפ־סטע פראגען. די געהויבענסטע גייסטער האבען זיך הערבגעשמעסט, און זייערע ווערטער האבען אפטמאל געלויכטען ווי פערעל, וועקענדיג די טיעפסטע רעיונות, דערקלערהעלדיג די פערבארגענסטע רע־טענעשען. איך ווייל נאר אויסרעכענען א קליינעס טהייל, פון וואס מען האט דאר־טען גערעדט. מען האט אפט געשמיעסט וועגען די געזעלשאפטליכע שטרעבונגען ביי דעם היינטיגען מענשען, ווי עס דארף זיין איינגעארדענט דאס חברה'שע לעבען, ווי מען זאל ארגא־ניזירען די צדקה־חברות, ווי מען זאל פער־זארגען דעם ארבייטער אין דעם בעל־מלאכה. מען האט געדענקט פון דער היינ־טיגער פרוי און וואס פאר א ראלע ז' שפיעלט אין דער געבילדעטער וועלט, ווי די טעכנישע ענטדעקונגען פיהרען צו נייע וויסענשאפטען און צ וא נייער פראקטיקע, און פון נאך אנדערע זאכען האט מען גע־רעדט, פון וואס די מענשען וועלען זייהען צו אייביגען נוצען. דאס־ביך „די טיש־געשפרעכען פון פוטורא" געהערט היינט צו די געצעהלטעסטע ביכער פון דער וועלט. איך אליין קען די געשפרעכען נאר פון לייענען, ווייל עס איז מיר ניט בע־שערט געווען דאס צו הערען מיט מיינע איינענע אויערען. איך האב קיין צייט ניט געהאט מיטצומאכען די זעלטענע ריי־זע, ווייל איך בין געווען פערנומען ביז'ן האלז מיט אלערליי ארבייט. אבער לעגליי־ענט האב איך דיא פוטורא־ צייטונג מיט אזא דאנקבארקייט, ווי נאך קיין מאל ניט אין מיין לעבען. איך בין ניט קיין פילאזאף און צו יענער צייט האב איך זיך נאך וועניגער געקענט בעשעפטיגען מיט פילאזאפישע געדאנקען. אבער דאס נאר, וואס מען האט געקענט פון די טיש־גע־שפרעכען א נוצען האבען אין דער פראק־טיקע, האב איך זיך שוין בעמיהט ארויס צוקריגען אין אנצאוואונדען. מיר האט זיך דאמאלס אויסגעדאכט, אז דער גייסט פון דער גאנצער מענשהייט האט געדרעט פון שיף פוטורא צום אידישען פאלק, וואס איז געגאנגען גרידען א נייע נאציאנאלען לעבען. דאס איז געווען א ווייכטיגע תורה, וואס מען האט זיך געדארפט גוט איינ־חזר'ן. אין נאך רייכער און פרוכטבאר־ער איז זי געווארען, בשעת אונזערע אורחים האבען בעטראכטט דאס לאנד פון פאלעסטינא.

דאס שיף פון די וועלט־ חכמים איז געשוואומען אין דער לענג פון בראע, די געסט האבען זיך צוטהיילט אויף דעם לאנד קופעס־ווייז. דער הויפט־ סארווער מיט זיינע בעהעלפערס האבען שוין גע־זארגט פאר אלע בעקוועמליכקייטען. ניט אלע האבען געהאט פאר אלץ דאס איינענע איינטערעס. די געפאלגען האבען געוואלט אנדערע זאכען זעהען, ווי דער עלעקטראַ־ טעכניקער; די באטאניקער האבען אנ־דערע זאכען בעטראכט, ווי דער ארכי־טעקט, און די קונסטסאמלער האבען אנ־דערש געקוקט ווי דער פאלקס עקאנאם. די, וועלכע האבען געהאט אינטערעסען, האב־בען זיך צונויפגעפארען, געגאנגען אין דאס לאנד און צוריקגעקומען צום שיף, ווען זיי האבען געוואלט. די פרעהליכ־קייט און אנענעהמע אונטערהאלטונג אויף דער פוטורא האט אויף אנדערע אזוי געווירקט, אז זיי האבען זיך גאר ניט געוואלט שיידען פון איהם. עטליכע פון די האבען אין גאנצען געזעהען פון פאלעסטי־נא די ליניע וואס ציהט זיך קיין ירושלים, און די שטאדט פון דער ווייטען. מען דער־צעהלט פון איינעם א גרויסען ליטעראטען, איך ווייס ניט, ווי ווייט דאס איז אמת, — אז ער איז בכלל ניט אראב א רגע פון שיף. ער האט גע'טענה'ט: „אין מיינע איינען איז דאס שיף „ציון". דער איינענער לי־טעראט האט דער נאך־ענוי בעשריבען דאס לאנד און די לייט פון פאלעסטינא.

ער האט געקענט, בטבע, דערצו בע־נוצען די בעסטע קוועלען. דען די געסט וועלכע זיינען גענאנגען אין דאס לאנד, האבען צוריק געבראכט אין פוטורא דיא בעסטע ידיעות מכה פאלעסטינא, בעקוקט מיט די אויגען פון פאכלייט און געשיל־ דערט מיט די קלארהרסטע פארבען. די טיש־געשפרעכען האבען געקראגען א נייע וועג־דונג, און עס האבען זיך אלעהויבען א

(פארטזעצונג פאלגט.)

ארבייטער פערלאנגט

פערלאנגט

— ביי די —

THE T. EATON Co LIMITED

עקספיריענסד
אפעריטארס
צו קלאוקס

— זיך ווענדען —

פעקטארי עמפלאיימענט אפיס
16 לוויזא סטריט.
4166—11—9

פערלאנגט פאר אפע־רייטארס. - דאמיניאן פאר קאמפאני. - 343 יאנג סטריט.

פערלאנגט א מיידעל פאר דזשענעראל הויז ארבייט. פליינג פאמיליע. נאכפרע־גען 126 עלם סט.
4122—5—11)

פערלאנגט פיניש־ערס און באטאן ניעערינס ביי מענער רעק. שאצקע 456 ריטשמאנד סטריט וועסט.
4153—11—7)

פערלאנגט עקספיריענסד פאר לאדיס קוטס ווידזשעס. פרעגען הילטס פאר קא. 314 יאנג סט.
4159—11—8)

פערלאנגט אפרייטערס און פרעסערס פיר לייכטס פאוסס 32 גרענדזש עוו. פאסלעגס אין פאנס.
4162—11—8)

פערלאנגט א מאן אדער א מיידעל שניידער 125 דאנדעס סט.
4140—7—11

דער איינציגער אידישער פלאץ אין מאראנטא, וואו איהר קענט קריגען, געוואה שען און געפאלעשט פיר $1.00. גוטע אר־ביט נאראנטירט. סטארדזש קאר $4.00 פיר איין מאנאט. 115 ריטשמאנד וועסט
4146—11—10)

פערלאנגט פיניש־ערס פיר פענסס. פרעגען: עמפייר קלאטהינג קא. 160 דזשאהן סטריט.

פערלאנגט א מיידעל פאר הויז ארבייט ביי בעצאהלט און א גוטע היים צו דער בעטרעפענדער פערזאן.
נאכפרעגען 204 בראק עווענוי.
4170—11—9

פערלאנגט גוטע פיני־שערס פיר מענס פענסס פרעגען: א. לעמפערט. 160 דזשאהן סטריט.

לעמפערט באטהא בעט א אידען צו זיין פינאנץ מיניסטער.

לאנדאן: — פרעמיער באטהא פון אפריקא האט אויפגעפאדערט דעם פרעזידענטען אידישען דעפוטאט פון פארלאמענט אין סויטה־ אפריקא. הערי יוסיפאן, אנצוזעהען א מיניסטער שטע־לן. פרעמיער באטהא שלאגט פאר אי־הר גרויסאן זאל אנזעהען דעם אמט פון פינאנץ־ מיניסטער.

מר. גרויסאן איז א מיין בעזיצער אין זעהר פארשיעדענע אין עפענטליכען לעבען. ער איז געווען אלדערמאן און אויך מיטגליד פון דער אקזעקוטיוו. ער איז ווייס פרעזי־דענט פון דער אידישער באאורד אף דע־פענסס און אויך ווייס פרעזידענט פון דער פינענסטישער פעדעריישאן.

איסגעגעבען.

אן אריטער איך איז ארומגעפאהרען אי־מער דער וועלט לייכען נדן פיר זיין טאכטער. ער האט געמאכט די רייזע עטליכע מאל. איינמאהל וועז ער איז גע־ווען מיט א געוויסען גביר צום דריטען מאהל, האט איהם דער גביר געפרעגט.

„ליעבער רבי איד, מיר דאכט אז אייער טאכטער איז שוין לאנג אויסגעגעבען בען געווארען.

„ניין, האט דער אריטער געענט־פערט, איך האב בלויז אויסגעגעבען דאס געלד.

א קצור פון די נארטה וועסט לאנד געזעצע.

דער עלטערער פון דער פאמיליע אדער עני־מאן אבער 18 יאהר אלט, וועט קענען בעקו־מען א פערמעל אכטהיילונג פון דאמיניאן לאנד אין מאניטאבא, מאסקאטשעוואן אדער אלבערטא.

דער פארשלאג דארף געמאכט ווערען אין די דאמיניאן לענד איינדזשענסי אדער מאב איינדזשענסי פון דיסטריקט. אן אפליקיישאן קען געמאכט ווערען אין אפיס פון לאקאל איינדזשענסי פון דאמיניאן לאנד (ניט מאב אגענט) אויף געוויסע קאנדיציאנען.

פליכטמען — 6 מאנאטען אויף בעארבייטען די לאנד אין יעדע דרייי יאהר, א הויז בעזי־צער קען וואהנען 9 מייל ווייט פון זיין פלאץ אויף א פארם פון ניט וועניגער ווי 80 אקער לאנד אויף געוויסע קאנדיציאנען, א הויז איז בייזווענדיג אין יעדען פאל סיידען יוגן דערוואהנונג איז אויף'ן זעלבען פלאץ אין געוויסע דיסטריקטען א האמסטי־ד־ער וועלכער איז אין גוטע אומשטענדען קען קריגען א פערמעל האמסטעד ארום זיין פלאץ פיר דעם פרייז פון 3 דאלאר א אקער.

פליכטמען — 6 מאנאטען וואהנען אויף'ן פלאץ אין יעדע יאהר ווען די האמסט־ד־ער בעהט אריין אין קראפט (שוין ארויס רעכטגעריג די צייט פון דער עגזאמ') 50 אקען קקסטרא פיר בעארבייטען די צייט פיר קול־טיווירען איז אבהענגיג אין קייס אויב אויס־געפינען דאָ דער פלאץ איז א זאמדיגען אדער א שטיינעדיגער נאבדעם ווי דעפארטש־ען צו האמסטעד אינספעקטאר.

א פארמער וועלכער האט בעארבייט זיין פארם פון איהר קיין רעזולטאטען קען נעהמען לאנד אין וועלכען דיסטריקט עס וויל פאר 5 דאלאר אן אקער.

פליכטמען — מוז זיצען 6 מאנאטען אין יעדע 3 יאהר בעארבייטען 50 אקער און אויס בילדען א הויז אין ווערטה פון $300.

ווי. וו. קאריי.

דעפיוטי מיניסטער אף אינמערינאר

נ. ב. ניט אויטאָריזירטע פובליקאַ־ציעס פון דעם אדווערטייזמענט ווערען ביי־בעצאהלט ווערען.

— 27068 —

עקספרעסען און שווערע וועגענס.

ווי אויף פוירסט קלאס קערידזשעס פיר התונות צו רענטען. פרייזען פון $1.00 ביז $1.75 יערער. ספעשעל פרייזען פיר לויות.

האלגריוויוס לייווערי 11 גרענדזש עוו. פאן קאלעדוניש 4953.

פאר די מלחמה קרבנות.

ביי א ברית אין 76 וואלטאן סטריט ביי מר. ישראל משה האָרינפעלד האט גע־מאכט פאר די מלחמה קרבנות $27.10

מר. מאָרים גאָלד האט געמאכט דעם פראָפאָזישען.

מר. הערי ראָזען האט אקשענירט

מר. לואיס גרייזמאן האט געקליפט צו צעהלען דאס געלד.

מר פיליפ שניידער מר. דזשאדזש מעדען, א קריסט, א מענגדזשער פון ט. איטאן אקאמפאניע האט געקויפט דאס געלד אוועק צוטראגען דאס געלד צום טרעזשי שורער מר. ה. ווייגבערג. חזן מאנאוויטש איז געווען דער מוהל.

פון בית ישראל אנשי מינסק איז אקעלעק־טעד געווארען פאר די מלחמה לייד־ענדע.

פרענק אידעלבערג 173 מארקהעם

ברוך ביזיכאווסקי 47 קענזינגטאן עוועניו 25 סענט

מיסעס קראפיווקא 18 גרענדזש 25 סענט

דזשאו אייבראהאם קארנער סענט ענדריו און קענזינגטאן 5 דאלאר

קלמן גרינשפאן 36 סענטענדריו און קענזינגטאן.

אויף א פעקעדזש פארטי ביי מר. דזש. מעש 232 בראזזוויק איז אקעלעקטעד געווארען $4.25 פיר דא מלחמה קרבנות.

אויף א בר מצוה איז אקעלעקטעד גע־וואָרען $1,60

די בר מצוה איז געווען ביי מר. א. סאביבערס 73 סיסעל סטריט

קוויטירונגען פאר די צדקה כללית. ערב יום כפור קערות פון די שוהלען

5.76	גואל צדק
$6.25	מעקאל
$2.75	מחזיקי הדת
$2.12	בית יעקב אנשי פוילען
$2.10	שומרי שבת
$2.48	שערי צדק
2.91	אנשי לידא
$4.27	בית ישראל אנשי מינסק
$2.93	בני ישראל מזרחים
$2.87	בני אברהם
$1.85	עדת ישראל
$1.75	אנשי לאנדאן
$1.07	אנשי דרילדז
$1.40	תפארת ישראל אנשי מינסק
$1.25	אנשי שיר ושבחה
$1.00	אנשי אפט
$1.65	אנשי אסטראוועצ.

קוויטירונגען פאר חסד של אמת

פון מנין ראָזענבלום $1.10

דוד הערמאן 257 גייענגהא 1 דאָלאר

גואל צדק $2.36

מעקאל שוהל $5.95

בני אבראהם 1 דאָלאר

אנשי לאָנדאָן $1.25

אנשי שארית ישראל ולדדאר $1.94

ראם אראא אנטעריא 1 דאָלאר

מיר ווילען הערמיט אויסדריקען אונזער הערצליכען דאנק צו די מעמבערס פון די קאָנגרעגיישאנס פאר זייערע פרייזדליכע דאנייישאנס אום ערב יום כפור.

די צדקה כללית.

גוטע אויסזיכטען פאר די צדקה אָנשטאלטען

— 10 —

שבת אבענד איז אין גואל צדק שוהל פאָרנעקומען א מאסען פערזאמלונג פון די טאָראָנטאר אידען וואָס אינטערעסירען זיך אין די בישר כשר פראגע.

אבוואהל דער מייטינג איז געווען גאנץ וועניג בעקאנט צווישען עולם זיינען דאָך עטליכע הונדערט אידען געקומען הערען. וואָס עס קומט פאר יעצט אין אונזער שטעדטעל, ווי די שוחטים האָבען ערקלערט א סטרייק געגען די שטאָדט בעלי בתים.

5. לעווינסקי וועלכער איז גוט בע־קאנט אין טאָראָנטא מיט זיין בעטהיבער־גען זיך אין אלע אונזערע צדקה אנשטאל־טען און זיין טיבטיגע ארבייט פאר דער גאנצער צייט וואָס ער איז אין טאָראָנטא האט אלס טשעהריסאן פון דעם מייטינג ער קלערט די אורזאכע פון מייטינג.

מר. לעווינסקי בעמערקט אבוואהל די גזירה פון פערבאטען צו שעכטען עופות ביי די שוחטים איז א גרויזאמע פאר די טאָראָנטאר אידען, איז עס אבער א רפואה דערמיט וואָס יעצט איז דיצייט צו קענען איינגאָרדנען בשר'ע שחיטה, וועלכעס ביז יעצט האט יעדער וואָס האט געוואָלט גענומען א מעסער און געשאכ־טען. מר. לעווינסקי ערקלערט אויך אין נאָמען פון זיין דער הכשרות דאָס קיין קאָ־ראָבקע וועט ניט איינגעפיהרט ווערען אפילו דאן וועט די קהלה וועט איבערנעמען מען די שחיטה און די שלאכטהייזער. ער ערקלערט אויך די פוסטקייט און אָרעמ־קייט וואָס עס הערשט אין דער צדקה כללית. גמלות חסדים, און דיי נוידסערי. אויב דער פאָלקס פעראין טהוט יא יעצט ארבייט זאָגט דער דערנער וועט ער אויך מוזען אבשטעהן ווייל ניט צו יעדע צייט קען מען זאמלען געלד, אבער ווען מ'וועט איינגעפיהרט ווערען די שחיטה אין אר־דנונג דיישוחטים בעקומען זייערע 3 סענטשען זשורנאל.

ווי פריהער און די שטאָדט וועט האבען א פראָפיט פון 5 ביז 6 הונדערט דאָלאר מאָנאטליך, וועלכעס עס וועט געבען א מעגליכקייט אויפצוהאלטען די טאָראָנטאָ־צדקה אנשטאלטען, און צו לעצט אפעליר דער רעדנער צו די פרויען וואָס האבען זיך געפונען ביים מייטינג אז אויף זיי ליגט די פליכט אכטונג צו געבען אז די טשיקענס וואָס די דיעלערס ברענגען צו אינזער שטעדטעל, ווי די שוחטים האבען ערקלערט א סטרייק געגען די שטאָדט בעלי בתים.

5. לעווינסקי וועלכער איז גוט בע־קאנט אין טאָראָנטא מיט זיין בעטהיבער־גען זיך אין אלע אונזערע צדקה אנשטאל־טען און זיין טיבטיגע ארבייט פאר דער גאנצער צייט וואָס ער איז אין טאָראָנטא האט אלס טשעהריסאן פון דעם מייטינג ער קלערט די אורזאכע פון מייטינג.

מר. לעווינסקי בעמערקט אבוואהל די גזירה פון פערבאטען צו שעכטען עופות ביי די שוחטים איז א גרויזאמע פאר די טאָראָנטאר אידען, איז עס אבער א רפואה דערמיט וואָס יעצט איז דיצייט צו קענען איינגאָרדנען בשר'ע שחיטה, וועלכעס ביז יעצט האט יעדער וואָס האט געוואָלט גענומען א מעסער און געשאכ־טען. מר. לעווינסקי ערקלערט אויך אין נאָמען פון זיין דער הכשרות דאָס קיין קאָ־ראָבקע וועט ניט איינגעפיהרט ווערען אפילו דאן וועט די קהלה וועט איבערנעמען מען די שחיטה און די שלאכטהייזער. ער ערקלערט אויך די פוסטקייט און אָרעמ־קייט וואָס עס הערשט אין דער צדקה כללית. גמלות חסדים, און דיי נוידסערי. אויב דער פאָלקס פעראין טהוט יא יעצט ארבייט זאָגט דער דערנער וועט ער אויך מוזען אבשטעהן ווייל ניט צו יעדע צייט קען מען זאמלען געלד, אבער ווען מ'וועט איינגעפיהרט ווערען די שחיטה אין אר־דנונג דיישוחטים בעקומען זייערע 3 סענטשען זשורנאל.

נאטיציען פון דער ארבייטער וועלט

פון ' ערא.

סטרייקס אין מאָנאט סעפטעמבער.

אין „לייבאָר גאזעט" דער אפיציע־לער ארגאן פונ'ם דעפארטמענט אף לייבאָר, אטאוואה, געפינען מיר פאלגענדע ציפערען וועגען דעם מאָנאט סעפטעמבער. פאר'ן מאָנאט זיינען אָנגעקומען איבער גאנץ קענ'ד אָט סטרייקס, אין וועלכע עס זיינען געווען פערמישט 24 פירמעס און 584 ארבייטער, א פיעל מלא נערע צאָהל ווי אינ'ם זעלבען מאָנאט פון לעטען יאהר.

די הויפט סטרייקס זיינען געווען אין גאָווא סקאָשיא, איינער אין אנטעריא, און איינער אין מאָנטאָבאָ.

פון די סטרייקס זיינען דריי פער־לוירען געגאנגען, און איינער אין טהייל־ווייז געווארען.

צווישען די אכט סטרייקס, אין אויך אריינגערעכענט דער

דער גרעסטער אנטיסעפטיק מוהל
און
דער מאדערנסטער מסדר קדושין
אין טאראנטא.

איז
קאנטאר וולאדאווסקי
רופט מיך און איבערצייגט אייך

קאנטרי לייט קענען מיך אויך אננאזשירן פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עוועניו, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.
פיר ארימע אומזאנסט.

ביי די שיקאגאר סטרייקער.

עס זעהט אויס גאנץ מעגליך, אז א ביקנער קאמיטעט וואס וועט שטעהן אונ טער דער אויפזיכט פון מעיאר, וועט זיין דער שלום מאכער צווישען די שיקאגער שניידער סטרייקער און די באסעס. דער זער קאמיטעט וועט זוכען צו בעאיינפלו־סען די פער'עפשי'טע באסעס איינצוגעהן אויף ארבייטריישאן.

קענעדער ארבייטער פאהרען נאך סיביר.

ווי דער ב. ק. פערערישאניסט, דער אהגאן פון ארגאניזירטע ארבייט אין ברי־טיש קאלומביא מעלדעט, זענען לעצ־טענס הונדערט ארבייטער אבגעפאהרען פון וואנקאווער נאך סיביר, וואו זיי וועד לען ארבייטען ביי דער דארטיגער אייזענ־באהן.

די מעהרסטע ארבייטער זענען „קאר פענטער".

א ציוניסט'ס ענטריסונג נענעזדער פעדעריישאן

אויסציגע פון א פריוואט בריעף.
ווערטהער פריינד ריינווייז!

איהר וועט מיך מוזען ענטשולדיגען, וואס איך האב פריהער ניט געשריעבען, ווייל איך בין געווען די נאנצע צייט פשוט איבער די אווערען פערזונקען אין ארבייט „וואס בעוועגט מיך יעצט מעהר ווי אלעס צו שרייבען, איז די אויפרעגונג, וואס איך פיהל צו לייב די לעצטע ענט־וויקלונגען אויף אונזער איינענעם „שלאכטפעלד". אינזער פעדעריישאן האט זיך פערקוקט אויף די דייטשען און פערזוכט יעצט צו געווינען דורך בענוצען ניפטיגע נאזען נענען דעם „פיינד". איך האב נעמאכט אנפראגען ביי איינינע פון מיינע גוטע פריינד אין מאנטרעאל, וועל־כע שטעהען נאהענט צו דער פעדעריישאן און צו הערען אונזער שלום קען איך ניט קומען ווי, אז אונזער פעדעריישאן האט נעהאנדעלט העסליך ניעדערטרעכטיגנ.

דאס זיינען שטארקע ווערטער פאר א צווניסט, אבער קיין מילדערע קען איך ניט בענוצען. ווען איך זאל שרייבען אין ענג־ליש וואלט איך נאך נעהאט בעסערע ווערטער . . .

נו, און וואס נעהט איהר יעצט טהאן אין טאראנטא ווענען דעם פערראטה מצד דער פעדעריישאן — די פעדעריישאן האט פשוט אריינגענארט דעם פערבאנד אין זאק און זיי פערראטהען? דעם אמת זאל נעדריג האב איך געהריינען א גרויסען פער־דאכט און עפעס איז ניט כיט אלעמען („איי סמעלט א רעט" ווי מען זאגט אין ענגליש)' ווען איך האב געלעזען אין „מע־נעדער ארלער" אז וואלאפסקי'ס ניט־דערבארענע פערזעהעניש — דער „פער־באנד פון קאנגרייגיישאנס" וועט אויך ארויסגערעכענט ווערען צווישען די מחזיקים אויף דער קאנווענשאן חתונה דא שטעקט שוין וואלאפסקי'ס געפעל, האב איך ביי זיך געקלעהרט, — און מיין פער־דאכט האט זיך אויסגעלאזען ריכטיג.

שטעלט אייך פאר, לעצטען זונטאג האב איך דא געהאלטען א רעדע פאר דער גאנצער אירישער בעפעלקערונג און דער היגער שול, און אלס רעזולטאט איז דא רעזאלוציורט געווארען די היגע ציר־ניסטישע סאסייטי, און צוויי דעלעגאטען זיינען ערוועהלט געווארען פיר דעם קאנ־פערענץ — איינער פאר דער קאנגרעגיי־שען, און איינער פאר דער ציוניסטישער סאסייטי, אבער דאס איז אלעס געווען

(פארטזעצונג אויף פירזיג 6)

ה. יאנאווער — מעלעפאן מיין 6886
א. ראזענפעלד — טעלעפאן אלעדזש 5089

זיינען די
טאראנטא קאהל קאמפאני
—91 עגגעס סטריט — — פאן אפיס עדעלייד 9029—
פערקויפען נור
ELIAS ROGERS CO'S. ANTHRACITE
יעדער לאם קוילען אדער האלץ, ווערט דעליווערט מיט דאדושערס טיקעטס,—פיר קוואליטעט און וואג גאראנטירט.

דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט
DR. M. KATES, Dentist
218½ Queen St. West
Phone Main 979

דר. מ. פיוניק
דענטיסט
קאר. קווין סט. און ספעדיינא עו.
טעלעפאן אדעלייד 4067
באנק אף האמילטאן בילדינג
DR. M. PIVNICK, B. A. Sc.
Room 2.

נעהט וואו אלע נעהן.
אלע שניידער און פערלער קויפען זייערע וואולענס און פרימינגס פאר סיומס און אווערקאוטס ביי
ליובינסקיין
די ספעציעלע אנגענעהמען פון גרעסטע און בעסטע ענגלישע און סקאטלענדער וואולען מיללס.
פאר וואס ניט איהר? אונזער נאהמען איז א גאראנטי פאר קוואליטעט און ראיעלע בעהאנדלונג.
J. LUBINSKY, 248 Simcoe Street, Toronto.
TELEPHONE MAIN 6446

Toronto Wet Wash Laundry Company, Limited
פערלירט ניט אייער געלד און געזונדער.
ניט אונז אייער לאנדרי, מיר וואשען סאמיליע וועש.
עמפ 30 פונט — 75 סענט. ראפ מיזקען, 30 פונט, 1 דאלאר. יעדער יאשינג ווערט געוואשען בעזונדער.
291 ARTHUR STREET
Phone Parkdale 5280-5281

טאראנטאר אידען
מייעט 75 סענטס און איין דאלאר יערע וואך! ביי מאכענדיג אייער לאנדרי ראפ דריי; אייערע העמדער און קאללארס לעבען לאנג און זעהען אויס קלאהר און שעהן ר'ען זיי ווערע אויסגעארבייט ביי עקספערטען אין ד
Taber Laundry Works
444 - 446 Bathurst Street
Phone College 5143, 8333

פערלאנגט
הערבאלאקס
דער בערהמטער טשאקאלאד אב פיהר מיטעל קוריריט פערשטאפונג און אין דער זעלבער צייט קורירט עס אלע קראנקהייטען וואס בעראורזאכען דורך פערשטאפונג.
צו בעקומען איבעראל. 10 און 25 סענט א באקס.
Agent S. TURK, 171 Huron St. Phone Col. 8543

טאנצען ווערט געלערענט
לערנט זיך טאנצען די לעצטע טענץ אין איין קורס קלאסס אדער פריוואט. לייכטע אבצאהלונגען לייד־ידי און דזשענטעלמען לעהר ער באלל רום אין באנקעט האלל פאר סאישעלס, חתונות און עט האימס. איינע פון די גרעסטע אין טאראנטא. ערשט איבערגעגעמאכט
די קופער דענסינג אקאדעמיע
קווין און ספעדיינא, איבער'ן טהעאטער

דער אידישער פאטאגראפער
מ. שליאכטער
פון 16 קעמעראן סטריט
האט געמופט אין 280 קווין סטריט וועסט
בילדער ווערען גענומען אויך ביי נאכט ביי עלעקטריק לייט אזוי גוט ווי ביי טאג.
גרויסע צופריעדענהייט גאראנטירט.
לכבוד דער ערעפנונג האב איך רעדוצירט די פרייזען כדי צו אדווערטייזען מיין פלאץ:
פאכט קאבינעט 60 סענט א דאזען
קעביינעט א דאזען $1.00
ספעציעלע פרייזען פאר גרופען.
איך פארגרעסער אייער בילד מיט א פריים פאר $1.75
בלויז פאר צוויי וואכען צייט!
נוצט אויס די געלעגענהייט.
א פאטאגראפער מופט זעלטען!

מ. העלער
173½ קווין סט. וועסט טאראנטא
נייעם פאר אידען!
איין אידישע סטאר פאר אידען

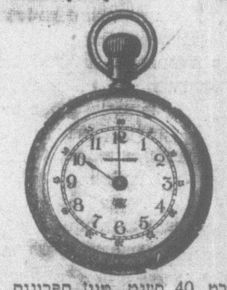

מיר מאכען אלערליי דזשעלערי נלייך אויף'ן פלאץ. חתונה רינגען נעמאכט ווייל איהר ווארט. מיר פיסטען אלערליי זשעלערי לערי באר דעם בילינסטען פרייז.
14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעניוויט. 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעניוויט.
וואטשעס נעקליגט גוט אין גאראנטירט, 40 סענט. מיין ספרינגס 40 סענט, היירספרינג 40 סענט, דזשולס 40 סענט, סטעפס 50 ס
מיר מאכען אייערע אלטע דזשולערי ווי נייי פיר א קליינעם פרייז.
אלערליי בריליען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט.
מיר גיבען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם בילינסטען פרייז.

עמנואל קענען
דארפט איהר פייער לייפ־עקסידענט און פלייט גלאס אינשורענס?
ראן קומט צו אייער אלט בעקאנטען דער איינציגער אידישער אינשורענס אגענט וואס שרייבט פייער פאליסעס
י. ע. קענען
פאר דער קאנטענענטעל אינשורענס קאמפאניע און אנדערע בעריהמטע און זעהר פאפולארע קאמפאניעס וואס קאנסלען ניט קיין אידישע ביי־נעס, מערידזש לייסענס, סיטיזען פייערס און אנדערע אזעלכע דאקו־מענטען ווערען געמאכט ביליג און פינקטליך.
קומט צו מיר אין אפיס.
24 טאראנטא סטריט. טעל. מיין 4711

זוילט איהר אנוטען מוהל און מסדר קדושין

"אן רופט הזן מאנאוויטץ פון מיקאל שוהל 233 בעווערלי סט.
פאן קאלעדש 2033.

כשר סאסעדזש
איהר בעקומט ביי אונז אימער די נעשמאקסטע, פרישסטע און בעסטע סאסעדזשעס, וואורשס, סאל־לאמא, פאסטראמא, צונגען און אלע סמוק פליישען און פיש.
פערלאנגט איבעראל
טערדימאן'ס כשר סאסעדזש
מיט'ץ רויטען לייבעל.
266 פארלאמענט סטריט
טעלעפאן מיין 909
ארדערס דעליווערט איבעראל.

הודעה מהרב מאיר צבי לעווי 108 באלדווין טעלעפאן קאלעדזש 6903.

איהר געפינט מיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו סעטלען אלער־ליי טראבעלס ביטווין מאן אונד פרוי נאמ'ן אידישען דין און אויך סדרי קדושין. ווארום זאלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק שפענדען אומזיסטע געלד אויף אלערליי נארישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז ביט די בעסטע צופרידענ־הייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. גאט וועט אייך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.
קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם אויבענדערמאהנטען אדרעס.

כשר און ביליג און גוט
איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע קאסטומערס און אייזקרים פראלארס און דעליקאטעסען סטארס, אז אלע מיינע וואארען ווערען פערקויפט ביליגער ב סענט אויף דעם פונט אין קעש. און איהר בעזארפט ניט צוהלען פאר אייער נעלד מיין אינערעס. דאס זיינען די וואארען: וואורשס, ווינערס קאר'ענדיזש, בראטען
שרערס דעליווערס איבעראל מיט ווער
נרעסטער צופריעדענהייט
משה סאלקאוויטש, 694 ריטשמאנד
סטריט וועסט. טעלעפאן אדעל. 1559

סעפרייט דום סיסטעם
די וויליאמס
קארטיידזש און סטארייזש קא.
טעלעפאן קאלעדזש 252
דזשענעראל קארטיידזש איידזשענטס
368 ספעדיינא עוו. טאראנטא, אנט.
באנאזש, פיאנאס און אלע סארטען פארניטשור געמופט און געסטארד צו די בילינסטע פרייזען. שטוב וואכען געפאקט און געשיפט פון עקספערט לייטע אין זייער פאך.
ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט
צוגעדעקטע וועגען. פלעזשיר טריפס.
ל. י. רעדפערן

בעקאנטמאכונג

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע פריינדע אין פאטראניזער פון טאראנטא און אומגענענד דאס איך אטענד צו ברית'ן און חתונות ווי אימער מיט די בעסטע צופריעדענהייט. איהר קענט מיר טעלע פאנירען אין הויז—ווי אויך אין מיין שיפס־קארטען קאנטאר און איהר וועט זיכער צופריעדען געשטעלט ווערען ווייל מיין נאטור קענט איהר אלע איז צופריע־דען צו שטעלען יעדען איינעם אויף'ן בעסטען ארט.
מיין אדרעסע איז 166 דזשאהן סט. טעלעפאן אין הויז אדעלייד 1545 און אין אפיס אדעלייד 239.
רעוו. מ. קאפלאן
מוהל ומסדר קדושין
איך גיב מערידזש לייסענס פרי.

פאטראניזיט די איינציגע אידישע
— ווינדא קלינינג קאמפאני —

מיר אטענדען צו אלער האנד הויז, פעקטאריז, אפיסעס און סטדר קלי־נינג. בעסטע ארבייט צו ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראק־טען מאנאטליך און יעהרליך. טעלעפאנירט 1 אדעלייד סטריט איסט, פאן מיין 7391. ביי־נאכט און זונטאג טע־לעפאנירט קאלעדזש 4319
NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 1 ADELAIDE EAST

פיר שמחות
ווען איהר מאכט א שמחה און דארפט ברענגען וויין אדער ביער, דאן קומט צו דער גוט בעקאנטער פירמא
דזש. וו. רייען
188 קווין סט. וועסט, פאן מיין 106
פולער ליין פון כרמל וויין און ברענדי אין סטאק
אלע ארדערס פינקטליך אטענדעט

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY
באנעוועגטשור יוניאן דעפאט. מאנטרעאל.

אזשען לימיטעד	נעהט אב 7.25 נאכמיטאג	טעגליך

מאריטים עקספרעסס
טעגליך, אויסער שבת. 8.15 מארגענס
פליפערס פאר דער נאנצער רייזע.
מאנטרעאל און האליפאקס
קאנעקשאן פאר סיינט דזשאהן, די סידניס פרינס עדווארד אייל־לענד, נייפאונדלאנד.
ע. סיפפין דזשענעראל דזשענטען אויידזשענט
61 קינג סטריט איסט, טאראנטא. מיין 5464

— נאטיס —
מיר ווינשען בעקאנט צו מאכען דעם אידישען פיבליקום דאס מיר האבען נע־עפענט אונזער
בייליף אפפיס
אין
107 אדעלייד סטריט, וועסט.
אונטער די אויפזיכט פון בראונשטיין און וואלש די איינציגע אידישע בייליפס אין דער שטאדט.
מיר עזקזעקיטירען וואדענטס און קאר־לעקטען רענטס. א. ז. וו. אונזערע טערמס זענען ריזאנאביל און זיכטארנס ווערען פונקטליך געמאכט.
בראונשטיין און וואלש, פראפרייטארס.
טעלעפאן אדעלייד 3607.

די פראזי סטארעדזש און קארטעדזש מא. לימיטעד
הויפט אפיס 255 קאלעדזש סטריט
טעלעפאן: קאל. 386. מיין 5237
סטיפארייט רום סיסטעם פאר האלטען פארניטשור
אויסגעבעטע וועגען, גוטע און אור־סערגעוועהנליכע מעגליכקייטען צו טופען אדער סטארינג הויז זאכען און סחורה, עקספערט פעקינג. באגאדזש טשעק די אלע פעקינג מאטעלס בעזארגט. גוטע בעהאנד־לונג און ביליגע פרייזען.

אברהם קאהען
באררסטער
נאטארי פאבליק
קאמישיאנער פיר נעהמען אפידייוויטס
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main 2684
Residence, 7 Salem Ave. Junction 1545

מ. מ. דייזוים
פאבליק אודיטאר
אודיטינג, סיסטעמייזינג און אינ־וועסטיגיישען.
350 קאלעדזש סטריט טאראנטא.
טעלעפאן קאלעדזש 7632

האט איהר שוין בעזוכט דעם נייעם
— דייניג רום אונד רעסטאוראנט —
אין 192 ספעדיינא עוועניו — (נעבען קווין)
עס אזן פיר אייער אייגענעם בענעפיט
דאס שעהנסטע פלייש אין אקאמאדיישאן פיר ליידיס און דזשענטעלמען.
גוטע געשמאקפאלע בשר'ע שפייזען און גוטע בעהאנדלונג גאראנטירט
גרינבלאטס, 192 ספעדיינא עוועניו, (נעבען איבער פחיבי סט).

פערלאנגט
פערלאנגט מענער צו לערנען דעם באארבער טרייד. עס פאדערען זיך איינינג וואכען בלויז. שטעלע גאראנ־טירט. טולס פריי. שרייבט פאר א קאטאלאג און איינצעלהייטען היינט.
מאלער באארבער קאלעדזש 221 קווין איסט, טאראנטא.
The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

א לאקערניא ערעפענט!
מיר מאכען אויפמערקזאם בעסערס, פערלערס, עקספרעסמען און שע־פע' און אזימאמאביל איינענטהי־מער, דאס מיר האבען ערעפענט א שאפ פאר פיינטען, ווארנישען און לאקירען אזימאמאביל־לס.
וועגען, קערידזשעס א. א. וו.
אין 110 ד'ארסי סטריט
אכסדזנסאלל
די מ. ה. ק. ד. קאמפאני

פעדלערס און סטאר קיפערס
די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען דריי־גורס, ריינקאוטס, פענסי גורס, דזשולערי און נאוועלטיס ביי קאפלאן און קא.
האלסייל און דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער בעוואוס־נער האלסייל פלאץ וואו פיעל פערלער זיינען בערייכט געווארען. דזשאב־לאטס זיינען שטענדיג דא. אדרעס פינקטליך אטענדעט.
קאפלאן און קא. דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט, טאראנטא אנט.
טעלעפאן אדעלייד 3772.

דער בעסטער סימן
אז אדווערטייזמענטס אין „זשורנאל" ברענגען גוטע רעזולטאטען איז דער פאקט, וואס ווער עס דארף אן ארב־ייטער, ווער עס האט א ביזנעס צו פערקויפען, ווער עס זוכט א פארט־נער און ווער עס האט א הויז צו פער־קויפען אדער צו פערענטען — אד־ווערטייזט עס אויף דער.
וואנטעד פיידזש
— פון —
אידישען זשורנאל
ניט א קוק אויף די וואנס קא־לומס פון „זשורנאל" און איהר וועט זעהען, אז מיר דרוקען יעדען טאג פיעל וואנט עדס. דאס איז דערפאר, ווייל דער „זשורנאל" איז די איינציגע אידישע צייטונג, וואס ווערט גע־דרוקט אין אנטאריא, ווייל זי ער־שיינט גאנץ פרוה, גלייך מיט אלע ענגלישע פייפערס און ווייל אן אד־ווערטייזמענט, וואס ווערט אונז גע־נעבען ביי נאכט, ברענגט רעזולטא־טען גלייך אויפ'ן נעקסטען פריהמאר־גען.

אז איהר דארפט ארבייטער, אז איהר ווילט פערקויפען א ביזנעס, אז איהר זוכט א פארטנער, אז איהר האט א הויז צו פערקויפען אדער צו פער־רענטען, אדווערטייז עס אין "זשורנאל".

"קאל" קארעספאנדענט אנגעקלאגט

לאנדאן,
דר. נובאלד, דער היגער קארעס־פאנדענט פון דער ניו־יארקער סא יאליס־טישער צייטונג דר „קאל", וועט אנ־געקלאגט ווערען פאר דרינקען א סעריע אר־טיקלען, אויפאדערענדיג די מוניציפאל ארבייטער צו אויפהערען ארבייטען אמר־ניצע פאר די „עלייעס".
פאר אזא פערברעכען קען מען בע־שטראפט ווערען מיט זעקס מאנאטען 500 דאלאר, אדער ביידע.

— נאטיס —
מיר ווינשען בעקאנט צו מאכען דעם אידישען פיבליקום דאס מיר האבען נע־עפענט אונזער
בייליף אפפיס
אין
107 אדעלייד סטריט, וועסט.
אונטער די אויפזיכט פון בראונשטיין און וואלש די איינציגע אידישע בייליפס אין דער שטאדט.
מיר עזקזעקיטירען וואדענטס און קאר־לעקטען רענטס. א. ז. וו. אונזערע טערמס זענען ריזאנאביל און זיכטארנס ווערען פונקטליך געמאכט.
בראונשטיין און וואלש, פראפרייטארס.
טעלעפאן אדעלייד 3607.

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

67 Elizabeth Street Telephone Main 4582

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913

פערהיט די גרויסע שאנדע

יעצט אינ׳ם מאָמענט, ווען דער בלוטיגער ברודער־קריעג האָט צוגרויף אויפגעלעבט, ווען די רייסערייען אין אינזער לאנד קומען וויעדער פאר, ווען דער בארג פון מיספערשטענדניסן נעהמט אונז וויעדער ארום, ווען מיר שטעהן ביים שוועל, פון שרייבען דאָס פ״ייערינסטע בלעטיל פון דער אידישער קנעדער געשיכטע, ווענדען מיר זיך צו אייך אידען אי־בער׳ן גאנצען לאנד, ציוניסטען אדער ניט ציוניסטען, פערבאנד אנהענגער אדער נעגנער, שוחל אידען, אדער ראדיקאלע אידען: פ ע ר ה י ט דעם פערברעכען!

פערהיט די ברודער־קריעג, פערהיט די צושפליטערונג פון אונזער אזוי אויך געגנג שוואכער מהנה, פערהיט אונזער שאנדע, די שאנדע, ווען אין א גרויסען היסטאָרישען מאָמענט, האָבען מיר אונזערע רייהען איינע פון דער אנדערער דערוויי״טערט, אנשטאט דערגעהנטערט.

פערהיט דעם פערברעכען!

פערהיט, אז מיר זאָלען ניט דארפען שרייבען אזא בלעטיל, ווי דאָס, וואס עס זעהט געשריבען ווערען קומענדען זונטאג, אין פאל די קאָנווענשאָנען העט שטאטפינדען.

צו הייס זענען נאָך יעצט די בלוטען, צו אנגעשטרענגט די נערוועז, צו סוביעקטיוו דיא אויפפאסונגען, אז מען זאָל קענען רוהיג און קאלטבלוטיג אורטהיילען איבער די אנגעוועהנטאגטע פאסירונגען פון דער לעצטער וואָך.

מיר ווילען די פלאמען, די שנאה־פלאמען פון איין צד צוויי־טען ניט מעהר ציפלאקערען, מיר ווילען ניט געהערען צו די, וועלכע ברענ־גען פייער און גלייכגולטיג קוילען צו אונזער בית המקדש. זאָל עטליכע מעג פאראיבער, ביז וואנען די וואונד העט אביסעל מיט הייט פערציגען וועג־רען, ווען די נערוועז וועלען זיך בערוהיגען, ערשט דאן וועט מען קענען אביעקטיוו אורטהיילען ווער די שולדיגע זענען, ווער עס זענען די אמת׳ע שולדיגע, וועלכע פעראורזאכען אז אין אידיש־קאנאדישען לעבען זאָל פארקומען א „קין־הבל״ פאליטיק.

מיר שטעלען זיך אינ׳ם יעצטיגען מאָמענט ניט אויף קיין פלאטפאר־מע, פון פאָלקס־פערבאנד אדער פון דער ציוניסטישער פעדעראציע.

דער „אידישער זשורנאל״ איז געווען דער ערשטער, וועלכער האָט די לאזונג פון שלום, פון איין־פעראיינטער קאָנווענשאָן פאר דער עפענט־ליכער קאנאדיש־אידישער מיינונג אויעקגעשטעלט, און אויף דיעזער פלאטפארמע, ביי דיעזער לאזונג שטעהט אויך הייניט צו טאָג אונזער ציימונג.

אונזערע ווערטער האָבען אן אָבקלאנג געפונען, די שלום בעוועגונג האָט צוהערער געהאט. אָבער אין לעצטען מאָמענט, ווען אלעס איז שוין געווען אזוי זיכער, איז דער שלום פאנאנדער געפאלען.

קומענדען זונטאג דעם 14־טען נאָוועמבער געהט די קאָנווענשאָן, די ערשטע קאָנווענשאָן פון די קאנאדער אידען פארקומען, ווייל אזוי ווילען עטליכע פערזאָנען.

עס געהט פארקומען א קאָנווענשאָן, וועלכע וועט זיך רופען א פער־איינגטע קאָנווענשאָן פון אלע קאנאדער אידען אבער ביי וועלכע עס וועט־לען פעהלען די קאנאדער אידען. עס וועט פעהלען דער צאהלרייכער אידי־שער ארבייטער קלאס, עס וועט פעהלען דער גרעסטער טהייל פון דער אידישער ארטהאדאקסיע, עס וועט ניט זיין די מאיאריטעט פון אונזע־רע ברידערליכע בענעפיט סאסייעטיס, עס וועלען פעהלען די בילדונגס־ארגאניזאציאָנען, און וואס נאָך ערגער, עס וועט פעהלען אויף איהר דער יונגער נאציאנאלער עלעמענט, פונקט אזוי גוט ווי די יוגענד בכלל.

עס וועט פארקומען א קאָנווענשאָן פון א ריב ציוניסטישע ארגאניזא־ציעס, עטליכע שוהלען און סאסייטיעס, און דיעזע קאָנווענשאָן וועט רע־דען אינ׳ם נאָמען פון קאנאדער אידענטהום, צו דער צייט, ווען די אי־דען האָבען זיי גאר ניט בעפאלמעכטיגט צו רעדען אין זייער נאָמען.

„כאַפּ־לאַפּ״, ווי אונזערע באָבעס פלעגען זאָגען, אדער „הארי אָפּ״, ווי דער אמעריקאנער דריקט זיך אויס, ווערט גערופען א קאָנווענ־שאָן, און נאָך א דעמאָקראטישע דערצו, צו דער צייט, ווען אפילו קיין טאָגעס־ארדנונג פאר דער קאָנווענשאָן איז נאָך ניט־טאָ, ווען קיינער פון די פערראיינען, ארגאניזאציעס און שוהלען האָט ניט דערהאלטען קיין טאָגעס־ארדנונג, קיינע פונקטען, וועלכע וועלען אויף דער קאָנווענשאָן געהאנ־דעלט ווערען. עס ווערט גערופען די ערשטע קאָנווענשאָן און מען האָט אפילו ניט געגעבען קיין מעגליכקייט די פעראיינען, אז זיי זאָלען קענען בעטראכטען די לאגע, די פיעלע היסטאָרישע אויפגאבען, וועלכע זענען אויפ׳ן קאנאדער אידענטהום ארויפגעלעגט געווארען.

ווי אזוי וועט מען עס קענען רופען א צוזאמענפאהר פון די קאנאדער אידען, ווען אפילו די וואס וועלען שוין יא זיין דארטען פערטראטען, האָבען ניט געווארען וועלכע דירעקטיוועז מיטצוזעגען זייערע דעלעגאציע.

ווען מיר וואָלטען אינ׳ם יעצטיגען מאָמענט אפילו געוואָלט פערגעסען אין אלעס, פערגעסען אז די ציוניסטישע פעדעראציע איז בענאנגען גרויס אומרעכט, וואס זי האָט ניט דערלאזען אז די דאטום זאָל דיסקוטירט ווע־רען, מיר וועלען זיך אויך ניט אָבשטעלען אויף דעם, וואָס די ציוניסטישע פעדעראציע האָט דעם פערבאנד בלויז ערלויבט צו אויסשפּיען ביי „עלינו״, מיר וועלען דיעזע אָנגעוועהטאָגטע פונקטען ניט בעריהרען, מיר וועלען בלויז רעדען וועגען דער נוצליכקייט און פראקטישקייט פון דער קאָנווענשאָן.

קען הייניט צו טאָג ווער עס איז זאָגען, אז די קאָנווענשאָן ווערט אראנזשירט ווי געהערעיג, אין וועט ברענגען די נוצען, וועלכע די קאָנווענ־שאָן דארף ברענגען?

קען יעמאנד זאָגען, אז מען קען רעדען אינ׳ם נאָמען פון אלע אידען, ווען דאס רוב אידען שטעהן אויעק פון דער קאָנווענשאָן?

אין נאָך איין זאַך, וועלכעס מען טאָר ניט פערבייגעהן.

איב די קאָנווענשאָן וועט זיך קומענדען זונטאג צוזאמענקומען, וועט דער רוב צווישען די צוויי צדדים נאָך גרעסער ווערען, ווייל קיין צד, וועט ניט ערלויבען מען זאָל רעדען אין זיין נאָמען, ווען ער בעטהייליגט זיך ניט אין דעם.

די קלענסטע נוצען, וועלכע די קאָנווענשאָן וואָלט נאָך געקענט ברענ־גען וועלען פערדונקעלט ווערען צוליעב דעם פיעלען שאדען. מען מוז דאָ־רום פערהיטען דעם פערברעכען.

מיר ווייסען, אז די מעהרסטע ציוניסטישע סאסייטיס זענען צו לאיאל צו זייער פעדעריישאָן, אז זיי זאָלען וואגען צו געהן געגען איהר ווילען.

מיר אפעלירען אבער צו אלע שוהלען, ארגאניזאציעס און סאסיי־טיעס, וועלכע האָבען ניט קיינע פערפליכטונגען צו דער פעדעריישאָן, אז זיי זאָלען פון דער קאָנווענשאָן אויעקשטעהן, זיי זאָלען זיך אין איהר ניט בעטהייליגען.

אן ערקלערונג

איין ערקלערונג צו אלע אידען אין קענעדע, און אויך צו אלע ארגאניזירטע קערפערשאפטען פון קאנאדא.

מיר אונטערצייכענטע די קאָמיטע פון דער באסאראביער היבערו סיק בענעפיט אסאסיאיישאָן אף מאָנטרעאָל, וועלכע זענען בעאויפטראגט געווארען פון אונזער סאסייטי, צו ארבייטען פיר דעם פרינציפּ צו ברייגנען שלום און הארמאָניע צווישען דעם פאָלקס פערבאנד מיט דער ציוניסטי־שער פעדעראציע, און אז נאָר איין קאָנ־ווענשאָן פון אלע אידען אין קאנאדע זאָל שטאטפינדען, ווייל די אומשטענדען און די פעראנטוואָרטליכקייט פון יעדען רעכט־דענקענדען מענשען, מוז אנערקענען, אז נור אין שלום, אין הארמאָניע קען גוטעס און פאָזיטיווס געשאפען ווערען, און מיר אלס א טהייל פון אידישען פאָלק פיהלען־דיג די נויטווענדיגקייט פון א קאָנווענשאָן פון אלע קאנאדער אידען פון אלע שיכטען און פארטייען אויף דעמאָקראטישע פריי־ציפען, האָבען מיר פערוויסען א פאר קאָנ־פערענץ פון אלע מאָנטרעאָלער ארגאני־זאציעס פאר דעם 10־טען אקטאָבער, וואו דעלעגאטען פון 48 ארגאניזאציעס זע־נען געווען פערטראטען. דער סעקרעטער פון דער פעדעראציע (ניט קיין דעלעגאט) איז אויך איינגעלאדען געווארען.

דער מיטינג איז געפיהרט געווארען פון אן אינפארטייאישען טשערמאן, אין דער פערזאן פון דעם גוט בעוואוסטען קאָנוויטש.

א רעזאָלוציאָן איז אָנגענומען גע־ווארען, אז אונזער קאָמיטע זאָל פערר־פען א קאָנפערענץ פון 5 פערזאָן פון דער פעדעראציע און 5 פערזאָן פון פאָלקס פער־באנד, וועלכע זאָלען אונטער דער פאר־זיץ פון א אונפארטייאישען טשערמאן קו־מען צו א פערשטענדיגונג, אז נור איי־נאָנווענשאָן זאָל שטאטפינדען.

אונזער קאָמיטע האָט דיעזען קאָנפע־רענץ פערר־פען פיר דעם 16־טען אקטאָ־בער אין סט. רעזשערס האָטעל. לאיער פיטער בערקאָוויטש איז ווידערער געווען דער אונפארטייאישער טשערמאן און עס איז געווען אָנגענומען געווארען א רעזאָלוציאָן, וועלכע איז אונטערגעשריבען געווארען פון אלע 10 קאָמיטע לייט, אויף פון טשער מאן פיטער בערקאָוויטש (דעם אינהאלט פון דער רעזאָלוציאָן, וועלכע איז שוין איינמאָהל געווען גערעדט אין די אידי־שע צייטונגען, וועט דער לעזער געפינען אין א אנדער פלאץ אין דיעזער צייטונג).

דער פאָלקס פערבאנד האָט ביי א קאָנפערענץ דעם 17־טען אקטאָבער גוט געהייסען דעם בעשלוס פון דיעזע קאָמי־טעען, דען דער פאָלקס פערבאנד האָט פערשטאנען, אז דער וואונש פון קאָ־נאדער אידענטהום איז, אז נאָר איין קאָנ־ווענשאָן זאָל שטאטפינדען. אבער די פע־דעראציע, ניט נאָר האָבען זיי גוט געהאל־טען די בעשלוסע, נור האָבען נאָך געאר־בייט אָבצוהאלטען די פאָלקס פערבאנד פון אנגעהן מיט דער ארבייט, וועהרענד אלען האָבען זיי דערווייל אלע פארבערייטונגען געמאכט פאר זייער איינגענער קאָנפערענץ.

דעם 25־טען אקטאָבער האָבען מיר בעקומען איין ענטפער פון דער פעדעראָ־ציע, אז זיי נעהמען אָהן די בעשלוסע פון דער 5־ער קאָמיטעס, זיי פערלאנגען מער, אז אין דער ארגאניזאציאָנס קאָמיטע זאָל אויף די אנגעדרט הקהלות האָבען א גלייכע צאהל פערטרעטערשאפט.

איבערגעבען דעם בריעף צום פאָלקס פערבאנד האָבען מיר דעם 27־טען אקטאָבער באקומען איין ענטפער, אז דער פאָלקס פערבאנד איז פרינציפּ פאָלקאָם איינפערשטאנען דערמיט, זיי פערלאנגען אבער, אז די אנזדרט הקהלות זאָל האָבען א מיטינג און עלעקטען זייערע פארשטע־הער. און דער פאָלקס פערבאנד האָט ער־ווארטעט, אז פראקטישע ארבייט זאָל גע־שאפען ווערען דורך דער קאָנווענשאָן מיט פון ביידע קערפערשאפטען אין פון די אנזדרט הקהלות אויף. אבער איין קול ואין עונה.

ענדליך דער ענטפער איז געקומען: מיר די קאָמיטע פון דער באסאראביער היבערו סיק בענעפיט אסאסיאיישאָן האָ־בען ערהאלטען א בריעף פון דער פעדעראָ־ציע איבער צו געבען צום פאָלקס פער־באנד, וועלכען מיר וועלען אין א אידישער איבערלעזונג איבער געבען ווארט פאר ווארט, און מיר בעטען אלע אידען פון קאנאדא און ספעציעל פון מאָנטרעאָל, זאָ־לען אורטהיילען די איינלאדונג אין די איהרונג און אויף די ערקלערונג פון דער פעדעראציע. מיר גיבען איבער אלע רע־זאָלוציעס, אום יעדער זאָל קענען אור־טהיילען, וואס עס קען פערהאנדעלט ווע־רען ביי א קאָנפערענץ, וואס די פעדעראָ־ציע פערלאנגט. אבער דאָס איז נאָך ניט אלעס:

דיענסטאג אוועגד דעם 2־טען נאָ־וועמבער זענען מיר, די קאָמיטע פון דער באסאראביער היבערו סיק בענעפיט אסאסיאיישאָן און אויף א דעלעגאציע פון 4 מיטגליעדער פון פאָלקס פערבאנד אר־וועזענד געווען ביי א מיטינג פון קאָנסיל פון דער פעדעראציע, מיט דער אבזיכט זיי צו ערקלערען, אז זייער האנדלונג, איז זעהר ניט עהרליך צום פאָלקס פער־באנד, נאָך זייער איינענער בעשליסע פון בעפאר, און אויף זיי אויפמערקזאם מא־כען ווי אונטאָקטיש און זאָגאר פערברע־בעריש, אדער נאָך שארפער, א פער־ראטה צום גאנצען קענעדער אידענטהום ווען זיי ווילען מאכען א קאָנפערענץ עפעס ווי צו ווצא זיין, ווייל די ציוניסטישע דעלעגאטען קומען אויף זייער יעהרליכער קאָנפערענץ. אבער דאָ הויבט זיך ערשט אָן ארויסצייגען די פראקטישע סיסטעמע פון ניט לאזען ריידען א דעלעגאט נאָך זיין מיינונג נאָך.

א מיטגליעד פון אונזער קאָמיטע האָט בעקומען דאָס ווארט, איז עס געווען מיט בעדינגונג ניט מעהר ווי איין מינוט.

אידען פון קאנאדא!

מיר פראטעסטירען מיט די שארפס־טע געפיהלען געגען דער האנדלונג פון דער פעדעראציע פון מאָנטרעאָל, און מיר ער־קלערען פריי און אָפענהערציג, אז איין דער אָנווענהייט ביי דיעזען מיטינג פון קאָנסיל האָבען מיר נאָר געפיהלט, אז עס קומט פאר א פערראטה געגען דעם גאנצען קענעדער אידענטהום, און מיר אפעלירען צו אלע אידען פון קאנאדא, וועל־בע ווילען ווירקליך שאפען עפעס גוטעס פאר דער קאָנווענשאָן, וועלכע דארף און מוז שטאטפינדען אין קאנאדע פאר דעם קאנאדער אידענטהום און אויף פאר אלע אונזערע אומגליקליכע ברידער און שוועס־טער אין די מלחמה לענדער, אז אלע ארגאניזאציעס זאָלען פראטעסטירען, וו מיר, נעגען דער האנדלונג פון דער פערע־ראציע און זאָלען צושיקען פראטעסט רע־זאָלוציאָנען, און מיר וועלען האָפען אז אזא קאָנווענשאָן וועט שטאטפינדען נאָך דעם וואונש פון אלע קאנאדער אידען, מיט א פראגראם, וועלכעס עס זאָל ווירק־ליך קאָנען שאפען גוטעס פאר אלע קאנא־דער און און אויף פאר אלע אונזערע אומ־גליקליכע ברידער און שוועסטער.

אונזער קאָמיטע האָט אויף בעשלאָ־סען, אז דיעזעס זאָל פערעפענטליכט ווע־רען אין יעדער אידישער צייטונג פון קע־נענע, ווי אויף מיט ערלויבניש פון אלע אידישע צייטונגען אויסער קענעדע.

די קאָמיטע:

וו. סיגנער
ל. אויערבאך
ס. פריצקער.
ז. קיווענקאף
ל. שערקער
ס. לייבענזאָהן, סעקרעטער.

איך, אונטערצייכענטער, אנערקע־נענדיג די אויפריכטיגקייט און די גוטע ארבייט און מיט פון דער קאָמיטע פון דער באסאראביער היבערו סיק בענעפיט אסאסיאיישאָן, צו שאפען פריעדען און הארמאָניע צווישען דעם פאָלקס פערבאנד און דער ציוניסטישער פעדעריישאָן און אלע אידען פון דער אנגעהענדער אר־בייט אין אלע אנדערע ארגאניזאציאָנען, אז אין אלע אנדערע אידענטהום

דער אַלטער און זיין אייניקעל

דער אַלטער און זיין אייניקעל

פון יהודה שטיינבערג.

עס איז ידוע, אז די נשמה פונ'ם צדיק ר' אהרן קאַלינער, זכרונו לברכה, איז געווען א גלגול פון "שמאי הזקנ'ם, נשמה, און דעריבער איז ער געווען אזא שרעקליכער קפדן, מיט זיין קפדנות האט ער דעם בורא נעריינט.

און פיעל מאהל פלעגט טרעפען, ער, זכרונו לברכה זיצט און איז מעיין אינ'ם קוויטעל, וואס האט איהם דערלאנגט איינער פון זיינע חסידים. פלוצלונג הויבט ער אויף זיינע לאנגע ברעמען און שטעלט אן די איינען אויף דעם חסיד, און דאן פלעגט פרחה נשמתו זיין פונ'ם חסיד — ממש, דא לרא נקשן", א צאהן אן א צאהן האט איהם געקלאפט.

און אמאל פלעגט ער פשוט אויפהויבען דיא האנד און אפשטעקען דעם בעל־הקוויטעל א גרויסע און הילכיגע מתנת־יד, און פלעגט נאך מיסיף זיין צו דער כתנה דיא געוויסע גויאישע שעהנע ברכה ממש, וויא עפעס א מין שרדך, בביכול.

דער געשלאגענער אבער פלעגט זיין דאמאלס נאנץ פרעהליך ביי זיך און פיה־לען זיך גליקליך; ער פלעגט נעבען א גרויסען „תיקון" פאר דער זכיה, דיא חסידים אין קלויז, היות ער האט גע־וואוסט, אז קללה איז נישט קיין קללה, נאר — „צירופים" פערשידענע. ער האט געוואוסט, אז מיט דער קללה איז דער רבי „ממתיק", דיא דינים אויף אזא שפראך, וואס די מלאכי שמים פערשטע־הען זיי נישט.. ער נארט אפ אזוי ארום דעם שטן. די קלעפ האט ער געוואוסט, זיינען כדי אבצוקומען פאר די עונות, וואס דער רבי האט אין איהם אודאי דער־זעהען, נאך זיי וועט ער ארויס זכאי כדין, און דיא בקשה זיינע וועט מקוים ווערען.

ניהי היום, איז געווען א גרויסער גזירה.

דיא שונאי ישראל האבען געמיזט אונ־טערגעהן, חלילה, און אט אין יענעם טאג, איז ווער עס איז נאר אריינגעגאנגען צום רבי'ן, איז ער ארויס פון איהם א גע־שלאגענער און א געשאלטענער.

דאס אלעס האט אבער ניט געהאלפ־פען — דיא גזירה איז נישט בטל גע־וואָרען.

און אז דער צדיק האט געזעהען, אז עס האלט שטארק שלעכט, האט ער זיך אויפ־געשטעלט מתפלל זיין אין ער האט גע־האט „עלית נשמה" און האט מרעיש עולמות געווען.

דאן האט מען איהם פארגעלעגט, ער זאל אויסקלייבען איינס פון דיא ביידע:

אדער ער זאל אפלעגען דעם קין פון דער גאולה אויף א גאנצען יובל יאהרען, אדער עס וועט ארויס, חס ושלום א גזירה דער אויף דיא אידישע יולדות פון דעם יאהר. —

און אז דער צדיק האט דאס דערהערט האט ער אויסגעשריען: „מיי־דאך א גאנ־צער טוויזענד אידען קאנען פערלארען געהן איבער איין אות פון דער תורה — איז דאך על אחת כמה וכמה יולדות פון איין יאהר צוליעב א גאנצען יובל יאה־רען פון עבודת ה'.. יולדות זיינען א פרט, און דיא גאולה איז — טובת הכלל, זאל דער פרט פערלוירען געהן צוליעב דעם גאנצען כלל פון כנסת ישראל!"

און ער האט מסכים געווען.

אויף מארגען איז געקומען צום צדיק א חסיד פון זיינע מקורבים, וואס איז גע־ווען כל ימיו א חשוך בנים, רחמנא לצלן, און פיעל טרחא האט דער צדיק אוועקגעגע־לעגט ביז ער האט אות אחת מזכה געווען מיט א זרע של קיימא. ער האט געבוירען א טאכטער און האט זיא מגדל געווען און מכנים לחופה געווען. יעצט איז די טאכ־טער א מקשה לילד, און זיא איז — מסוכן.

פערשטעקט זיך, אז דער צדיק האט זיך געהאלטען פעסט ביי זיין געדאנק אזן האט געענטפערט: דיא גזירה איז שוין נגזר געווארען, פערפאלען.

און דער פאטער וויינט און שרייט: "רבי, איך וועל אייך ניט אבלאזען!" — האט דער צדיק אנגעשטעלט אויף איהם זיינע צוויי אויגען, איז אויף איהם א גרויסער פחד אנגעפאלען, און ער איז אוועק אהיים און האט געשיקט די פלוגות זיינע.

און די פלוגות זיינע איז געווען צעקנית א גרויסע, און שרייערקע. האט דיא אנגעהויבען שרייען אז דערען געגען איהם שטרדות: „רבי, צו וואס האט איהר מיר געגעבען א טאכטער, ווי באלד איהר האט געוואוסט, אז זיא וועט ניש־לעבען? איך האב אויף זרע של קיימא גע־בעטען".

אין ער, זכרונו לברכה, איז אביסעלע ווייניכער געווארען און האט איינגעפונען, אז דיא טענה איז, ווירקליך א ריכטיגע און האט איהר מכבית געווען, אז דיא טאכטער וועט האבען דאס קינד: איהר אליין אבער קאן ער נישט מציל זיין.

און דאנ טאכטער האט געהאט א בן־זכר.. זיא אבער, דיא יולדת איז געווען מסוכן. לאחר יאוש

האט אבער דער מזל פון דער אשה גורם געווען, אז אין יענעם טאג האט בעדארפט דער צדיק ר' אהרן פאהרען צו זיין איידעם האדמ"ור ר' אברהם יעקב זכותו יגן עלינו, פון סאדיגורא.

איז ער אוועקגעפאהרען, און דער פא־טער האט בעשלאסען ביי זיך, איהם נאכ־פאהרען, אפשר וועט ער זיך שעהמען דארט פאר זיין איידעם און פאר זיינע איניקלעך און וועט זיך משתדל זיין צו מבטל מאכען דיא גזירה. — איז ער איהם נאכגעפאהרען

ווער עס האט נאר איינמאל געזעהען דעם אברך ר' נחום־בער דעם אדמ"ור פון סאדיגורא'ס איידעם — האט באלד בעמערקט, אז נאר אן אנדער דרך האט ער זיך אויסגעקליבען, און אז ער וועט זיין נאר א פלי חדש; און אזוי וואלט טאקע געווען, ווען עס זאל נישט געווען טרעפען יענע מעשה.

און תיכף, וויא דער פאטער איז געקו־מען קיין סאדיגורא און „האט געהערט דארט דיא שבכים פון'ם אברך ר, נחום־בער, האט ער זיך מישב געווען און איז געגאנגען צו איהם און האט איהם דער־צעהלט דעם גאנצען ענין.

און ווער עס האט שייקען, דעם אדמ'ור'ס חזן נישט געהערט, דער האט קיין אמת'ן חזן אויף זיין ליבען ניט גע־הערט. זיין נשמה איז געווען פון'ם „דור הבכיה", וואס אין'ם „היכל הנגינה". אט דיא אלע חזנים, וואס דו האסט געהערט — איז דער שטייגער זייערער צו וויינען ביי „בכרקת רועה עדרו", ביי „קרוץ מחומר", „רמפני חטאינו", וכדומה שייר־קע אבער, פלעגט קאנען ברענגען צו וויי־נען, אפילו, ווען ער פלעגט זיינען „עזור דלים".. און איינמאל האט מען זיך גע־וועט און ער האט אנגעהויבען זינגען „איזהו מקומן", און אז עפ איז געקומען צו „שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת", האט דער עולם אנגעהויבען שרייען, וויא אקסען ביי דער שחיטה.

און תיכף, וויא ר' נחום־בער האט דער הערט וועגען דער יולדת האט ער גערופען שייקען און האט איהם געזאגט: שייקע, זינג מיר אביסעל, זינג עפעפס א טרויעריי־גען נגון!

און שייקע האט אנגעהויבען זינגען: „אודך כי עניתני",

אויפ'ן חייליגען טויל פון יונגע צדיק האט זיך אבער א שמייכעל בעוויזען און ער האט געזאגט:

א רבונא אביסעלע צו וויינען ביי „אודך כי עניתנו"? ! דארט וויינען דאך אלע!

און שייקע האט אנגיהויבען זינגען: „מעביר עונות עמו".

דער צדיק אבער האט א מאך געטהאן מיט דער הייליגער האנד: אלע חזנים זינגען "מעביר עלות עמו!"

און שייקע האט אנגעהויבען זינגען: „ותן בלבנו בינה".

און דער צדיק האט געלאכט מיט'ן פו־לען טויל: ער האט זיך עס אפגעכאפט אביסעל אין בינה, בינה - ווייסט דו דען נישט אז „יוסף דעת, יוסף מכאוב?" זינגט דארט ווי אלע זינגען נישט....

אט למשל, „ר' ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות!"

און שייקע האט אנגעהויבען זינגען: „רבי ישמעאל אומר" — און פלוצלונג האבען זיך זיסי אנגענעהמע קולות ארויס געבראכען פון זיין מויל, קולות, וואס קיין שום אויער פון קיין שום בשר ודם האט נאך נישט געהערט. שייקע אליין האט זיך נאכדעם גע'חדושט — וואו האב־בען זיך גענומען צו איהם יענע וואונדער־ליכע קולות. ער האט נאכדעם דערצעהלט אין קלויז צווישען יחידי סגולה, אז אין יענער רגע האט ער געפיהלט עפעס א מין "אתערותא דלעילא" אן אמת'ע השפעה, גלייך ווי מען וואלט איהם דיא קולות גלייך אין מויל אריינלעגען און זאגען: „אט אזוי זינג'! דאכט זיך, אז ווען ער זאל געווען וועלען אפילו פערר מאכען דאס מויל און אנטשווינגען ווערען וואלט ער עס נישט געקענט טהאן.

אין ער האט אלץ געווינגען און געזונ־גען אין דער יונגער צדיק האט דעם קאפ ארונטערגעוואָרפען; און אז שייקע איז צוגעגקומען צו "כלל ופרט," האבען זיך אנגעהויבען ארויסברעכען גנונים, וואס שייקע האט זיך געמאטערט נאכדעם, אז ער זאל זיך אן זיי דערמאהנען, און האט בשום אופן ניט געקאנט, און דער צדיק האט יעדעס מאל איבערגע'חזר'ט דיא ווערטער און נאכדעם איז שייקע אנטש־ווינגען געווארען, און ער, זכרונו לברכה, האט א קרעכץ געטהאן און געזאגט:

— פיעל מענשען זאגען: „כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל, אי אתה יכול להחזירו".. אלץ, וואס איז געווען איז כלל און איז ארויס פון'ם כלל — קאנסט דו עס אין כלל ניט צוריקקעהרען און איך זאג: „אין בכלל אלה מה שבפרט".. נאר דאס, וואס עס איז אין פרט, איז אויך אין כלל. רבונו של עולם העלף די פרטים דיינע וועט דער כלל במילא געהאלפען ווערען! ..

און אין יענעם מאמענט האט דיא חולנית אויפגעהויבען. פלוצלונג דעם קאפ, נאכדעם, וואס מען האט איהר שוין מיאש געווען — און האט געבעטען אבי־סעל וואסער צום טרינקען.

און אויפ'ן צווייטען טאג איז זיא שוין אויף דיא פיס געשטאנען.

און אין יענעם מאמענט איז דיא גאנ־צע גזירה בטל געווארען.

אין דעם מאמענט איז אבער אויך נגזר געווארען אויף זיי ביידע — אויף ר' אהרן קאלינער און אויף דעם צדיק ר' נחום־בער, — אז זיי זאלען נישט מאריך ימים זיין. דער — דערפאר, וואס ער איז שוין מעהר נישט ראוי פאר זיין דור, און דער — דערפאר, וואס דער דור זיי־נער איז נאך נישט ראוי צו איהם....

ווי אזוי קאנסטאנטינאפאל זעהט אויס מלחמה צייט

אין אינטערעסאנטע בעשרייבונג איבער קאנסטאנטינאפאל, און ווי אזוי די טער־קישע הויפט שטאדט קוקט אויס אין מלחמה צייט, ניט אונז די בעוואוסטע אמעריקאנער שרייבערין עלינאר פרענקלין אינגען, וועלכע האט פערבראכט א שטיק צייט אין קאנסטאנטינאפאל.

איידער איך בין געקומען אין דער טער־קישער הויפט שטאדט שרייבט זי, האב איך זיך שטארק גיוואונדערט ווי אזוי אלעס געהט דארט הינטער די סצענעס פון א גרויסער שלאכט. איך בין ניט גע־ווען אין גאנצען זיכער, אז מען וועט מיך אריינלאזען. איך האב אבער געמאכט א פעסטען ענטשלוס, אז איך זאל אלענפאל פרוביירען איך האב זיך געטראכט: וועס מיר געלינגען איז אוראי גוט, אויב ניט, וועל איך זיך פאהרען צוריק פון וואנען איך בין געקומען.

און ווייס איך זאך: אריינקומען אהין איז פיעל לייכטער ווי מען קען זיך דאס פארשטעלען, אבער ארויסקומען פון דארט איז שוין א שווערע מעשה. אן אר־מעע פון שפיאנען היטען אייך אויף שריט אין טרים, און דערצו מוזט איהר זיך לא־זען בעזוכען און אונטערזוכען, און איהר מעגט זיכער זיין, אז די מינדעסטע זאך וואס איהר וועט האבען ביי זיך, וועט פאר ויכטיג איבערגעקוקט ווערען.

וואס אנבעלאנגט קאנסטאנטינאפאל קענט איהר ניט מערקען קיין זאך, וואס זאל אנדייטען, אז טערקיי פיהרט א מורא־דיגע מלחמה. וואס אין איירא־פא טהוט זיך אב, ווייס מען דארט נאר ניט דער־פאר קען אבער ניט ארויסטראגען קיין ווארט איבער אלס וואס אין דער שטאדט טהוט זיך אב. אלע בריעף וועדען שטרענג דורכגעקוקט פון'ם „צענזור", און די מינדעס־טע זאך וואס געפעהלט ניט דער צענזור, ווערט נאטירליך גלייך אויסגעשטראכען, איך האב געדענקט, אז קומענדיג קיין קאנסטאנטינאפאל וועל איך געפינען סמנים פון דער מלחמה, וועל הערען ווי עס קראכען די קאנאנען. איך בין אבער געווען ענטוישט. דעם איינציגען סימן, וואס איך האב דארט געפונען, אז טערקיי האלט מלחמה, איז געווען די צאהל פון פערוואונדעטע. יעדען טאג קומען אן שי־פען מיט פערוואונדעטע פון די דארדאנע־לען וועלכע ווערען אויעגעפיהרט אין קערידזשעס אין די אספיטעלער. ווי איך האב געהערט, געפינען זיך אין קאנסטאנ־טינאפאל אן ערך פון איבער פופציג טויזענד פערוואונדעט.

אויסער די גרויסע צאהל פערוואונדעטע אין דער טערקישער הויפט שטאדט, זעהט מען דארט איבעראל מחנות דייטשע אפי־ציערען אין זייערע גלענצענדע יוניפארמס די דייטשען זיינען דארט די הויפט בעלי־בתים.

איבען אויף איז דאס לעבען אין דער טערקישער הויפט שטאדט רוהיג און נאר־מאל. איינער מוז דא אבזיין א היבשע צייט בין ער דערוויסט זיך, אז דער אור־בערפלעכליכער גלאנץ איז א פאלשער און שפיגעלט ניט אב דאס אינערליכע טער־קישע לעבען. אונטער די כלומערשטע רו־היגקייט, ליגט א פערבארגענע מורא. אין דער שטיל ציטערען די איינוואהנער און לעבען אין טויט שרעק. אויסערליך אבער טראגען זיי א שטייבעל.

די איינוואהנער פון קאנסטאנטינאפאל האבען אין אמת'ן קיין צייט ניט צו טראכ־טען לאנג וועגען דער מלחמה. זייערע מחנות ווערען פערטומעלט פון די בעש־טענדיגע ימים טובים. יעדען טאג פייערען די טערקען א דייטשען זיעג.

...ווען ווארשא איז געפאלען, ווי די טער־קען האבען זיך עס כשפה געווען! די גאנצ שטאדט איז געווען בעציהרט מיט טערקי־שע און דייטשע פאהנען. די שמחה פון די טערקען איז געווען אונבעשרייבליך.

אין דער צייט וואס איך בין געווען אין קאנסטאנטינאפאל, האב איך ביינגעוואהנט ווי דער סולטאן איז ארויסגעפאהרען פון זיין פאלאץ נאך דער מאשעע צו בעטען גאט. דאס איז געווען דאס ערשטע מאל אין עטליכע מאנאטען, אז דער סולטאן האט געהאט פערלאזט זיין פאלאץ, וואו ער איז אבגעלעגען קראנק. די סצענעס אין די גאסען, דורך וועלכע דער סולטאן איז דורכגעפאהרען, זיינען געווען העכסט אריענטאליש. טויזענדע מענשען האבען בעגריסט דעם סולטאן און זיין גלענצענדע סוויטע, וואס איז בעשטאנען, צווישען אנ־דערע, פון דעם דייטשען פרינץ פון מעק־לענבורג־שווערין, און א גרופע יונגע, דיי־טשע אפיציערען.

מיר האבען זיך צוגעשפארט ביז צום אריינגאנג פון דער טערקישער געבעט הויז. אינווענינג אבער האט מען אונז ניט אריינ־געלאזט. דערצו האט מען געדארפט האב־בען א בעזונדער ערלויבניש, און אזוי ווי מיר האבען אזא ערלויבעניס ניט געהאט, האבען מיר זיך געמוזט צופרידען שטע־לען מיט בלייבען שטעהן אין דרויסען.

אין דער צייט וואס מיר זיינען דארט געשטאנען, איז אנגעקומען ענוועד פאשא דער קריעגס מיניסטער, און אמת'ער רע־גיערער פון טערקיי. די סצענען ארום דער מאשעע, זיינען געווען וואונדערבארע.

אבזיינענדיג א שטיק צייט אין קאנ־סטאנטינאפאל, האב איך אויסגעפונען, אז די טערקען זיינען איבערצייגט אין דעם, אז דייטשלאנד וועט זייענען אין דער מלחמה. אין דער זעלבער צייט האב איך געהערט פון פיעלע איינפלוסרייכע און גע־בילדעטע טערקען, אז זיי וואלטען ליע־בערשט פארגעצייגען ענגלאנד פאר זייער פריינד איידער דייטשלאנד. טראץ דעם וואס ענגלענדער ווערען איצט בעטראכט אלס זייערע ביטערסטע שונים, און אין דער עפענטליכקייט באנעהמען זיי זיך צו ענגלענדער ווי צו שונים, פון דעסטוועגען טראגען זיי א שטארקערע שנאה צו דייטשלאנד ווי צו ענגלאנד. דאס איז אפשר דערפאר וואס זיי פיהלען, אז סוף כל סוף וועלען זיי אונטערוואָרפען ווערען אונטער דייטשלאנד'ס מאכט.

אַן עלעקטרישער גרעניץ

די בעפעלקערונג פון האללאנד מהזם גוטע געשעפטען שווארצענדיג סחורה איבערן גרענעץ פון בעלגיען.

דער בעלגישער גרענעץ אין שכנות מיט האללאנד איז זייט דאס עראבערן פון בעלגיען דורך די דייטשען, געגנליך אבגעשפארט געווארען. און געטהון איז דאס געווארען אויף אזא אופן אזעס זאל נישט מעגליך זיין אריבערצוגעהן פון איין לאנד אין אנדערען אחוץ דורך די ערלויבטע ערטער וואו עס שטעהט א דייט־טשע וואך און אינטערזוכט יעדען וואס זיל אריין אדער ארויס פון בעלגיען.

דער גאנצער גרענעץ אויפ'ן האללענ־דישען זייט איז אבגעצוימט מיט שטע־בעדיגע דראטען דורך וועלכע עס לויפט אן עלעקטרישער שטראם. די עלעקטרי־ציטעט אין דראטען איז דער בעסטער וועכטער. ער שלאפט קיין מאל נישט און קען זיך אויף קיין מאל נישט פער־קוקען און קאן אויך נישט אונטערגע־הויפט ווערען. וויל זיך איינער א מאהל דאך אריבערגעבען דעם גרעניץ פון האללאנד קיין בעלגיען אדער פון בעל־גיען קיין האללאנד און וואנט זיך דורכ־צוגעבען דורך דער דראטען פערצווי־מונג, בלייבט ער ליגען א טויטער אויפן ארט. דער עלעקטרישער שטראם פון די דראטען טויטען איהם.

מען האט טאקי געטראפען עטליכע מענשען טויט ליגען פון דיעזער אור־זאך, און זאנאר עטליכע קינדער זיינען דארט געפאלען טויט אנריהרענדיג זיך אין דיעזע לעבעדיגע דראטען. דער גאנ־צער גרענעץ איז אויך בערעקט מיט הוני־דערטער טויטע קערפערס פון פערשאע־ן בערפלעכליכער גלאנץ איז א פאלשער און שפיגעלט ניט אב דאס אינערליכע טער־קישע לעבען. אונטער די כלומערשטע רו־היגקייט, ליגט א פערבארגענע מורא. אין דער שטיל ציטערען די איינוואהנער און לעבען אין טויט שרעק. אויסערליך אבער טראגען זיי א שטייבעל.

די איינוואהנער פון קאנסטאנטינאפאל האבען אין אמת'ן קיין צייט ניט צו טראכ־טען לאנג וועגען דער מלחמה. זייערע מחנות ווערען פערטומעלט פון די בעש־טענדיגע ימים טובים. יעדען טאג פייערען די טערקען א דייטשען זיעג.

...ווען ווארשא איז געפאלען, ווי די טער־קען האבען זיך עס כשפה געווען! די גאנצ שטאדט איז געווען בעציהרט מיט טערקי־שע און דייטשע פאהנען. די שמחה פון די טערקען איז געווען אונבעשרייבליך.

אין דער צייט וואס איך בין געווען אין קאנסטאנטינאפאל, האב איך ביינגעוואהנט ווי דער סולטאן איז ארויסגעפאהרען פון זיין פאלאץ נאך דער מאשעע צו בעטען גאט. דאס איז געווען דאס ערשטע מאל אין עטליכע מאנאטען, אז דער סולטאן האט געהאט פערלאזט זיין פאלאץ, וואו ער איז אבגעלעגען קראנק. די סצענעס אין די גאסען, דורך וועלכע דער סולטאן איז דורכגעפאהרען, זיינען געווען העכסט אריענטאליש. טויזענדע מענשען האבען בעגריסט דעם סולטאן און זיין גלענצענדע סוויטע, וואס איז בעשטאנען, צווישען אנ־דערע, פון דעם דייטשען פרינץ פון מעק־לענבורג־שווערין, און א גרופע יונגע, דיי־טשע אפיציערען.

מיר האבען זיך צוגעשפארט ביז צום אריינגאנג פון דער טערקישער געבעט הויז. אינווענינג אבער האט מען אונז ניט אריינ־געלאזט. דערצו האט מען געדארפט האב־בען א בעזונדער ערלויבניש, און אזוי ווי מיר האבען אזא ערלויבעניס ניט געהאט, האבען מיר זיך געמוזט צופרידען שטע־לען מיט בלייבען שטעהן אין דרויסען.

אין דער צייט וואס מיר זיינען דארט געשטאנען, איז אנגעקומען ענוועד פאשא דער קריעגס מיניסטער, און אמת'ער רע־גיערער פון טערקיי. די סצענען ארום דער מאשעע, זיינען געווען וואונדערבארע.

אבזיינענדיג א שטיק צייט אין קאנ־סטאנטינאפאל, האב איך אויסגעפונען, אז די טערקען זיינען איבערצייגט אין דעם, אז דייטשלאנד וועט זייענען אין דער מלחמה. אין דער זעלבער צייט האב איך געהערט פון פיעלע איינפלוסרייכע און גע־בילדעטע טערקען, אז זיי וואלטען ליע־בערשט פארגעצייגען ענגלאנד פאר זייער פריינד איידער דייטשלאנד. טראץ דעם וואס ענגלענדער ווערען איצט בעטראכט אלס זייערע ביטערסטע שונים, און אין דער עפענטליכקייט באנעהמען זיי זיך צו ענגלענדער ווי צו שונים, פון דעסטוועגען טראגען זיי א שטארקערע שנאה צו דייטשלאנד ווי צו ענגלאנד. דאס איז אפשר דערפאר וואס זיי פיהלען, אז סוף כל סוף וועלען זיי אונטערוואָרפען ווערען אונטער דייטשלאנד'ס מאכט.

וועגטער בעמערקט דיעזען טריק, אין איצט ארעטירט מען יעדען מיט א פעסעל אין האנד.

די האלענדישע רעגיערונג האט אויך אנגענומען פיעלע מאסרעגלען געגען דאס שווארצען סחורה נאך בעלגיען, אבער טראיז דעם אלעס ווערט דיעזער פערבאטענער האנדעל בעטריעבען דער־פליסיג אין פיעלע ווערען נתעשר דער־פון. פיעל מאל זוערען גרענעצען וועכ־טערס אונטערגעקויפט און זיי מאכען זיך נישט זעהענדיג ווי מען פיהרט אריי־בער סחורות. פיעלע האללענדישע מיידל־לאך בעטהייליגען זיך אין דיעזער אר־בייט און מיט זייער שמייכלען מאכען זיי וויך די סאלדאטסקע הערצער און זיי געהען אריבער דער גרענעץ אונגע־שטערט.

אינטערעסאנט איז אויך ווי אזוי די האללענדישע מיידלאך ווען זיי געהען אריין אריבער די גרענעץ, טראגען אויך מיט פערשיעדענע שפייזען און מען קען דאס נישט אויף זיי בעמערקען. דאס טהוען זיי אויף אזא אופן: זיי נעהמען צום טערקישע פאהנען.

(פארטזעצונג פון פיידזש 4)

פופצעהן פארשטעהער אין פאר וועלכער די ציוניסטישע פעדעראציע וועט, פער־שטענדליך, ערוועהלען די זעלבע צאהל פארשטעהער, זאל שוין צוזאמענגעזעצט אויף טהאן אלע פרעליימינערע ארבייט, אויף וועלכע דאס נאנצע לאנד קוקט אזוי אונ־געדולדיג אריס.

ארגאניזאציאנס קאמיטעט פון דעם קאנפערענץ פון קאנאדער אידען.

צו דער בעסאראביער חיברו סיך בע־נעפיט אסאסיאיישאן.

ווערטהע הערען.

ביי א מיטינג פון דער קאנפערענץ קא־מיטע, וואס איז אבגעהאלטען געוואָרען שבת אבענד דעם 30טען אקטאבער אין בעשלאסען געווארען אייך צו בעטען אי־בערצוגעבען דאס פאלגענדע צו דער עק־זעקוטיוו קאמיטע פון דעם פאלקס פער־באנד:

אזוי ווי די קאנפערענץ וואס איז פער רופען געווארען דורך דער איניציאטיוו פון דער קענעדער ציוניסטישער פערע־ראציע איז בעשטימט געווארען אויף דעם 14טען פון דעם מאנאט און אלע הכנות־ה־דערצו זיינען געמאכט געווארען, און אזוי ווי די צייט איז פאלגליך צו בעשרענקט צו מאכען עפעס ענדערונגען (אלטערי־שאנס) אין דער פראגראם, לאדעט דער־רום די קאמיטע איין דעם פאלקס פער־באנד צו שיקען א קאמיטע פון צעהן צו פערענדיגען די לעצטע פארבעריטונגען (אראנדזשמענטס) פאר דער קאנפערענץ צווזאמען מיט א גלייכער צאהל פון דער פערעריישאן און אגודת הקהלות.

דער נעקסטער מיטינג וועט שטאט־פינדען דינסטאג 8 אוהר אבענד אין בא־ראן דע הירש אינסטיטוט און די מיט־גליעדער פון דעם קאמיטעט זיינען גע־בעטען צו קומען אין צייט, ווייל זעהר־פיעלע ביזנעס וועט פערהאנדעלט ווערען.

אייער ערגעבענסטער,

לואיס פיטש.

אידען פון סיינט קעטרינס העלפען מלחמה ליידענדע

ווי די "סיינט קעטרינס סטאנדארד" טהיילט מיט האט דאנערשטאג אבענד מר. ר. דזש. האפמאן צוזאמען גערופען דיא דארטיגע אידען און אן אפיעל אין גע־מאכט געווארען פאר די מלחמה קרבנות.

עס איז אויף'ן ארט קאלעקטירט גע־ווארען די סומע פון 2 הונדערט דאלאר וועלכע זיינען אוועקגעשיקט געווארען.

די זעלבע ענגלישע צייטונג אפעלירט אויך צו ניט אידען זיי זאלען העלפען די אידישע מלחמה ליידענדע און ניט אן דעם אדרעס פון מר. דזש. האפמאן אין סיינט קעטרינס צו ווענען דאנישאנס זאלען געשיקט ווערען.

דער אידישער זשורנאל

מאנטאג דעם 8־טען נאָוועמבער 1915

מיט אכטונג,

ס. לייבענסאן, סעקרעטאר.

אנס קאמיטעט פון דער פאר קענעדער אידען באסאראביער היברי בענעפיט אסא' סיאיישאן.

איבער צו געבען דאס פאל־גער עקזעקוטיוו קאמיטע פון פערבאנד.

דע הירש אינסטיטוט איז דע אבציהאלטען געווארען א עם קאנפערענץ קאמיטע צו־ווייסט דער פערבאנד ווען בעשטעהן א קאנסולטאנט געווארען אין דער פערעריי אנווזעהנהייט פון כמעט אלע אונטער דעם פארזיץ פון ה' דע סאלא. די הייפט פראגע, איז געווען אויפגעשטעלט געווארען, איז געווען פארשלאג פון דער צעהענער ווען שלום.

וסיאן האט געדויערט אייני־ן האט בעווייזען אז אלע פון קאמיטעט זיינען אי ן קאנפערענץ.

איז איפשטימיג אנגענומען דער בעל־הקוויטעל א גרויסע און הילכיגע מתנת־יד, און פלעגט נאך מיסיף זיין צו דער כתנה דיא געוויסע גויאישע שעהנע ברכה ממש, וויא עפעס א מין שרדך, בביכול.

דער געשלאגענער אבער פלעגט זיין דאמאלס נאנץ פרעהליך ביי זיך און פיה־לען זיך גליקליך; ער פלעגט געבען א גרויסען „תיקון" פאר דער זכיה, דיא חסידים אין קלויז, היות ער האט גע־וואוסט, אז קללה איז נישט קיין קללה, נאר — „צירופים" פערשידענע. ער האט געוואוסט, אז מיט דער קללה איז דער רבי „ממתיק", דיא דינים אויף אזא שפראך, וואס די מלאכי שמים פערשטע־הען זיי נישט.. ער נארט אפ אזוי ארום דעם שטן. די קלעפ האט ער געוואוסט, זיינען כדי אבצוקומען פאר די עונות, וואס דער רבי האט אין איהם אודאי דער־זעהען, נאך זיי וועט ער ארויס זכאי כדין, און דיא בקשה זיינע וועט מקוים ווערען.

ניהי היום, איז געווען א גרויסער גזירה.

דיא שונאי ישראל האבען געמיזט אונ־טערגעהן, חלילה, און אט אין יענעם טאג, איז ווער עס איז נאר אריינגעגאנגען צום רבי'ן, איז ער ארויס פון איהם א גע־שלאגענער און א געשאלטענער.

דאס אלעס האט אבער ניט געהאל־פען — דיא גזירה איז נישט בטל גע־וואָרען.

און אז דער צדיק האט געזעהען, אז עס האלט שטארק שלעכט, האט ער זיך אויפ־געשטעלט מתפלל זיין אין ער האט גע־האט „עלית נשמה" און האט מרעיש עולמות געווען.

דאן האט מען איהם פארגעלעגט, ער זאל אויסקלייבען איינס פון דיא ביידע:

אדער ער זאל אפלעגען דעם קין פון דער גאולה אויף א גאנצען יובל יאהרען, אדער עס וועט ארויס, חס ושלום א גזירה דער אויף דיא אידישע יולדות פון דעם יאהר. —

און אז דער צדיק האט דאס דערהערט האט ער אויסגעשריען: „מיי־דאך א גאנ־צער טוויזענד אידען קאנען פערלארען געהן איבער איין אות פון דער תורה — איז דאך על אחת כמה וכמה יולדות פון איין יאהר צוליעב א גאנצען יובל יאה־רען פון עבודת ה'.. יולדות זיינען א פרט, און דיא גאולה איז — טובת הכלל, זאל דער פרט פערלוירען געהן צוליעב דעם גאנצען כלל פון כנסת ישראל!"

און ער האט מסכים געווען.

אויף מארגען איז געקומען צום צדיק א חסיד פון זיינע מקורבים, וואס איז גע־ווען כל ימיו א חשוך בנים, רחמנא לצלן, און פיעל טרחא האט דער צדיק אוועקגעגע־לעגט ביז ער האט אות אחת מזכה געווען מיט א זרע של קיימא. ער האט געבוירען א טאכטער און האט זיא מגדל געווען און מכנים לחופה געווען. יעצט איז די טאכ־טער א מקשה לילד, און זיא איז — מסוכן.

פערשטעקט זיך, אז דער צדיק האט זיך געהאלטען פעסט ביי זיין געדאנק אזן האט געענטפערט: דיא גזירה איז שוין נגזר געווארען, פערפאלען.

און דער פאטער וויינט און שרייט: "רבי, איך וועל אייך ניט אבלאזען!" — האט דער צדיק אנגעשטעלט אויף איהם זיינע צוויי אויגען, איז אויף איהם א גרויסער פחד אנגעפאלען, און ער איז אוועק אהיים און האט געשיקט די פלוגות זיינע.

און די פלוגות זיינע איז געווען צעקנית א גרויסע, און שרייערקע. האט דיא אנגעהויבען שרייען אז דערען געגען איהם שטרדות: „רבי, צו וואס האט איהר מיר געגעבען א טאכטער, ווי באלד איהר האט געוואוסט, אז זיא וועט נישט לעבען? איך האב אויף זרע של קיימא גע־בעטען".

אין ער, זכרונו לברכה, איז אביסעלע ווייניכער געווארען און האט איינגעפונען, אז דיא טענה איז, ווירקליך א ריכטיגע און האט איהר מכבית געווען, אז דיא טאכטער וועט האבען דאס קינד: איהר אליין אבער קאן ער נישט מציל זיין.

און דאנ טאכטער האט געהאט א בן־זכר.. זיא אבער, דיא יולדת איז געווען מסוכן. לאחר יאוש

האט אבער דער מזל פון דער אשה גורם געווען, אז אין יענעם טאג האט בעדארפט דער צדיק ר' אהרן פאהרען צו זיין איידעם האדמ"ור ר' אברהם יעקב זכותו יגן עלינו, פון סאדיגורא.

איז ער אוועקגעפאהרען, און דער פא־טער האט בעשלאסען ביי זיך, איהם נאכ־פאהרען, אפשר וועט ער זיך שעהמען דארט פאר זיין איידעם און פאר זיינע איניקלעך און וועט זיך משתדל זיין צו מבטל מאכען דיא גזירה. — איז ער איהם נאכגעפאהרען

ווער עס האט נאר איינמאל געזעהען דעם אברך ר' נחום־בער דעם אדמ"ור פון סאדיגורא'ס איידעם — האט באלד בעמערקט, אז נאר אן אנדער דרך האט ער זיך אויסגעקליבען, און אז ער וועט זיין נאר א פלי חדש; און אזוי וואלט טאקע געווען, ווען עס זאל נישט געווען טרעפען יענע מעשה.

און תיכף, וויא דער פאטער איז געקו־מען קיין סאדיגורא און „האט געהערט דארט דיא שבכים פון'ם אברך ר, נחום־בער, האט ער זיך מישב געווען און איז געגאנגען צו איהם און האט איהם דער־צעהלט דעם גאנצען ענין.

און ווער עס האט שייקען, דעם אדמ'ור'ס חזן נישט געהערט, דער האט קיין אמת'ן חזן אויף זיין ליבען ניט גע־הערט. זיין נשמה איז געווען פון'ם „דור הבכיה", וואס אין'ם „היכל הנגינה". אט דיא אלע חזנים, וואס דו האסט געהערט — איז דער שטייגער זייערער צו וויינען ביי „בכרקת רועה עדרו", ביי „קרוץ מחומר", „רמפני חטאינו", וכדומה שייר־קע אבער, פלעגט קאנען ברענגען צו וויי־נען, אפילו, ווען ער פלעגט זיינען „עזור דלים".. און איינמאל האט מען זיך גע־וועט און ער האט אנגעהויבען זינגען „איזהו מקומן", און אז עפ איז געקומען צו „שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת", האט דער עולם אנגעהויבען שרייען, וויא אקסען ביי דער שחיטה.

און תיכף, וויא ר' נחום־בער האט דער הערט וועגען דער יולדת האט ער גערופען שייקען און האט איהם געזאגט: שייקע, זינג מיר אביסעל, זינג עפעפס א טרויעריי־גען נגון!

און שייקע האט אנגעהויבען זינגען: „אודך כי עניתני",

אויפ'ן חייליגען טויל פון יונגע צדיק האט זיך אבער א שמייכעל בעוויזען און ער האט געזאגט:

א רבונא אביסעלע צו וויינען ביי „אודך כי עניתנו"? ! דארט וויינען דאך אלע!

און שייקע האט אנגיהויבען זינגען: „מעביר עונות עמו".

דער צדיק אבער האט א מאך געטהאן מיט דער הייליגער האנד: אלע חזנים זינגען "מעביר עלות עמו!"

און שייקע האט אנגעהויבען זינגען: „ותן בלבנו בינה".

און ד

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING

CONTINUOUS 10 A.M. TO 11 P.M. MATS 25-10¢ EVES 25¢ 10¢ 13¢

מאָנטאג, דינסטאג און מיטוואך

קלאָרא קימבאלל יאנג

אין דער סוקספאָלער קאָמעדיע

"הייראטהען געלד"

קינעמאַ מלחמה נייעס אפערירענדיג אין די דאַרדאַנעלס.

די 9-טע פאָרטזעצונג פון "די געטהין"

פאטהא מלחמה נייעס טעגליך

טעזאַנינג סיטס רעזערווירט ביי טעלעפאָן מיין 3345

LOEW'S

לאָטוס יאנג סטריט טהעאטער

אונאונטערבראָכען 12 מיטאג ביז 11 נאכמיטאג

נאכמיטאג- 10 סענט, 15 סענט. אבענד 10 סענט 15 סענט און 25 ס

— הייס קלאס וואַרעוויל. — באַקס סיטס רעזערווירט.

מיאקא ברידער יאפאנעזישע אוכטערהאלטערס | געקסטע וואך. | וואלטאר און באַרדמאן א מיסעל מוזיקאלישע קאָמעדי

מארגעללא סאנגס און פיאנא | קאַטי ביידער און קלאָרר הגם און דיאבאָלא דואַגלערס

פאַרסיקאל וואַרנונג צו פערריוואַסע ליינע | וואלטער פערסיוואל און קא. | קאָמעדי שפּיל "רום אריבער"

קלייניע אינטערהאלטערס | "צוויי קינדערלאך" | סאנגס קאָמעדי און דענסעס

עדמונד לאָעוו שווארץ-פיטס קאָמעדיען | פאָטא-פּלייס פון ערשטען ראַנג וואַרייעטי

ווערט-ריוך-ציך וועלינגבארד | "א רהומאטישער גליעך" | נייע געשטאלט יעדע וואך.

חתן כלה

זאלען דאָס נעהמען אין אכט!

מעררידזש לייסענס

קאָן מען קריגען אין אפיס פון

"אידישען זשורנאל"

נאטיס!

דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעס בעריכט פון זייער התונה. פריי

בענוצט זיך מיט א עזע נעלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל

67 עליזאבעטה סטריט 67

ROYAL ALEXANDRA

וואך פון 8 נאָוועמבער

די גרעסטע פוראר פראָדוקשיאָן, וועלכע איז פראָדוצירט געוואָרען אין די גרעסטע אעמעריקאנער טהעאטערע מיט אל דזשאנסאָן און קאָמפּאני פון 125

"טאנצענדיג ארום"

"Dancnig Around"

אבענד פריזען פון 50ס. ביז $2,00. מיטוואך און שבת מאטעני פון 50ס. ביז $1,00

גרענד אפּערא וואך אנפאנגענדיג נאָוועמבער דעם 15-טען

סאַן - קאַרלא גרענד אפּערא.

סטאר עדזש

מר. ל. יאָללעס האט איינגעריכטעט א גרויסע, שעהנע און ליכטיגע סטאָרעדזש פאר פאַרניטשור, וואו איהר קענט אוועק שטעלען אייער פאַרניטשור איבער'ן וויינטער צו די בילינגסטע פרייזען. די פאַרניטשור ווערט בעהאנדעלט מיט גרויס פאָרזיכטיגקייט.

L. YOLLES

365 Queen W. P. Ad. 1345

סטאווס

הארפט איהר קאָנגעקטען הייסע וואסער?

הארפט איהר קנעקטען הייסע וואסער? אדער מאכען א נייעס לייגונג?

הארפט איהר אייער סטאָוו-איבעריגיקלען עס זאָל אויסזעהען ווי נייי?

— דאַן ווענדעט זיך צו די

ריליייעבעל סטאָוו סטאר

383 קווין סטריט, וועסט

דריי טהירען פון יאָלעסעס פאָרנטשור סטאָר).

טעלעפאָן אַרעלייד 1345.

צו פערקויפען

צו פערקויפען א מאָדערנע פיקטשער שאָה, דער גוט בעזוואוסטער פלאַן „סאוויא", קאָרנער קווין און מעקאָל סטריט. אורזאכע קען נים אטענדען. נאָכפרעגען פון 7 ביז 10 אזענד. זעהר ביליג.

טעלעפאָן ביטש 922.

4145—11—8.

דיא טאראנטא עלעק-טריק סופליי קא.

האבען געעפענט א איידישען ברענטש אין 95 קווין סט. וועסט, וואו איהר קענט קריגען עלעקטריק פיטשורס די בעסטע קוואליטעט פיר 7 רומס פאר $11,75 צו־זאמען מיט דעם פיקסען אין אייער הויז.

אונזער ספעציאליטעט: וויירינג און ריפּיירינג.

מיר פערקויפען מאנקסטאן לעמפּס 22סענט מיט א גאראנטי.

אפען אוועגדס.

THE TORONTO ELECTRIC SUPPLY CO.

95 QUEEN STREET WEST

Tel. Adelaide 3527

Managor's Residence 2223

דער מאגנעט.

מאן: מיין עצה אי זאו דו זאָלסט נים נעהמען די דיענסט וואס דער צושטער האט דיר רעקאָמענדירט. זי האט פרי הער נעדיענט ביי אונזער שכן און מען האט זי דארט לאנג נים געהאלטען.

פרוי: אבער דאך ווייס זי מסתמא אלעס וואס עס טהוט אוך ביי אונזערע שכנים און וואס זיי רעדען וועגען אונז. איך דענק אז דאס איז די בעסטע דיענסט וואס מיר קענען זיך ווינשען.

ליריק טהעאטער מיינט צו געבען גוטע פיעסען

די מענערדישמענס, רעדענדיג וועגען דער אידישער ביהנע אין קענערע, האט בדעה, ווי עס זעהט אויס, צו געבען גוטע פיעסען דיעזען סעזאָן כדי צו מאכען טאראָנטא פאר'ן צענטער פון אידישער טהעאטער קונסט אין קענערע.

ערעגפאלס האט זיך דער מענערישער אויסגערדיקט אז דיעזען סעזאָן וועט ליריק טהעאטער טהון פאר'ן אידישען פובליקום מעהר ווי ווען עס איז ביז איצט הלואי!

יעדענפאלס מוז דאס פובליקום זעהן, אז פון זייער צד זאָל קיין מניעה ניט זיין.

דאס אידישע פובליקום מוז העלפען עס טהעאטער כדי צו געבען דער מענערשמענס א מעגליכקייט אז דאס טהעאטער זאָל זיין א טהעאטער מיט לייטען לייך.

מאפריידזש פאר פרויען

לכבוד מיס קייזועל

לאָנדאָן נאָוועמבער 7

אין עטוואס מעהר ווי צוויי וואָכען איז געשאפען געוואָרען א פאנד פון כמעט 40 טויזענד דאָל. צו די פאַרשיידענע פאנדס וואס די זיינע צייטונגען האבען געעפענט מיס'ן צוועק צו שטעלען א נאציאָנאלען מאָנומענט פאר עדיטה קייוועל, די נורס וואס איז פון די דייטשען געטויטעט געוואָרען. עס ווערט פאָרגעשלאָגען אוועק צו שטעלען א סטאטוע פון דער נורס נעבען טראפאלגאר סקווארהר און אויך צו שאפען א היים פאר נורסעס וועלכע זאָל זיך רופען מיט איהר נאָמען.

דזשאָרדזש בערנארד שא שלאָגט אבער פאר א שעהנערען אנדענק פאר איהר.

ער ראטה נעמליך ענגלאנד צו געבען גרויען גלייכע רעכטע מיט מענער אלס א בשוויז אז מיר אנערקענען די העלדיש־קייט פון מיס קייוועל.

אויך דיעזער פאָרשלאג מיינער וועט ניט קריעגען קיין אבקלאנג, וועל אויך ווי־ען דאס עדיטה קייוועלס קרבן וואס זי האט געבראכט איז פון איהר לאנד, ענג־לאנד ניט אנגענומען געוואָרען.

די נאָוואָיע זודעמיא פערמשפט

די בעקאנטע אנטיסעמיטישע נאָ־וואָיע זודעמיא האט ווי עס זעהט אויס, פערלאָרען איהר חן פיי דער רוסישער רע־גיערונג. די צייטונג וועלכע האט שטענ־יג געהעצט אויף אידען, איז פאָריגע וואָך 2 מאָהל פראָפעסירט געוואָרען און 2 מאָל פערמשפט געוואָרען צו בעצאָהלען יעדען מאָהל 8 טויזענד רובעל שטראָף.

און די גרויסע זינד פון די נאָוואָיע זודעמיא איז, וואס זי האט געדרוקט איין אנטיסעמיטישע פאָליטיק פון דער רוסישער רעגיערונג.

אויך די ביזדרשעוואָיע גאזעטא איז פערמשפט געוואָרען צו 2 טויזענד רובעל שטראָף ווייל זי האט געוואנט צו שרייבען יעדענען ענדערונגען אין דעם רוסישען מי־ניסטעריום.

מארגעדזש סייל

לויט די מאכט וואס געפינט זיך אין די געוויסען מארטגיידזש וועלכער וועט פארגעשלאָגען ווערען אין צייט פון סייל וועט געאפפערט ווערען צום פערקויפען ביי פובליק אקשאָן.

פרייטאג, דעם 26-טען נאָוועמבער, 1915 2 אוהר נאכמיטאג אין די אקשאָן רומס פון ד. שטיין, 337 קווין סטריט וועס. טאראנטא, ביי ד. שטיין אקשאניער די פאָלגענדע פריהאלד פראָפערטי:

דאס פארסעל לאנד און פערמיסעס וועלכע בעשטעהן פון לאט נומער 19 לויט'ן רעדזישסטרירטען פלאן נומער 65, וועלכער האט א פראנטיידזש פון אונגע־פעהר 18 פוס 6½ אינטשעס, טיעף אונגע־פעהר 40 פוס מיט 6 אינטשעס אויף וועל־כען לאנד עס שטעהט א סאָליד בריק הויז פון אכט רומס אונטער'ן 151 גרעינדזש עוי טאראנטא.

די דערמאָהנטע בראָפערטי האט א סייד ענטרענס, אלע מאָדערן קאָנוויניי־ענס און עס שטעהט אויף א גוט פלאַץ

דיעזע פראָפערטי וועט פערקויפט ווערען לויט א רעזערוו ביד און צו א פיירסט מארטגיידזש פאר $1500, טראָ־גענדיג אינטערעס צו 6½ פראָצענט.

טערמס פון סייל:

5 פראָצענט פון סייל מוז באלד בע־צאָהלט ווערען אין צייט פון סייל.

15 פראָצענט ווען דער דיעד ווערט דע־ליווערט.

$1500 אנגעהמענדיג דעם דערמאָהנ־טען רעדזישסטרירטען פיירסט מארט־גיידזש, און דער בעלענס זאָל געקראָגען ווערען דורך א סעקאָנד מארטגיידזש לויט מערסס וועלכע וועלען אויסגעשריבן ווערען מיט'ן מוכר.

פאר ווייטערע איינצעלהייטען און קאָנדיציאָנען וועגען סייל זיך ווענדען צו סינגער און וואלש, באַרריסטער'ס 154 סימקא סטריט, טאראנטא.

סאָליסיטארס פאר'ן מארטגיידזש דאטירט אין טאראנטא, אקטאבער 22, 1915.

1141 — 4 — 11 — 18 — 25

א דייטשער דאמפפער געפאנגען אין באלטישען ים

אמסטערדאם נאָוועמבער 7

ווי א קאָרעספּאָנדענט טהיילט מיט אין דער דייטשער דאמפפער פראָסקאטי פון האמבורג געפאנגען געוואָרען אין באל־טישען ים און איז גענומען עוואָרען קיין אאויא, פינלאנד.

א פייער אין קענזינגטאן עווענוי

ווען מיר געהען צום פרעס האט אויס־געבראכען א פייער אין א אידישען בוט־צער שאפ אין קענזינגטאן עוועניו אויף'ן וואָרנער פון סיינט ענדרוי סטריט.

די פייערלייט זיינען שוין דאָרט דא און עס איז צו האָפען אז קיין גרויסער שאדען וועט דאָרט ניט זיין.

זערלאנגס ביי אייער גראָסערי און האַרדוועער סטאָר.

שיינא סטאוו פאליש

— ווי אויך —

סיאָפלעקס שוהפאליש

מעטש ספּעציאליטעטען

שוין 64 יאהר אז מיר פאבריצירען מעטשעס, שטוביגע און אנדערע מאכנע פון אונזערע ספּעציאליטע־טען זיינען "דער געזלייטער" מיט מיט א 4¼ אינטשיג שטעקעלע.

"דער עדדיסטאָ טארטש" פאר'ן געברויך אין הויז. וואסס וועסטאס פאר דעם רויכער און אנ־דערע וואריאטעטען.

פאר'ן שטובינען געברויך איז דער פאפולערסטער מעטש די

"סיילענט ס"

נאר פאר יעדען געברויך

קוי פט

עדדי'ס

THE E. B. EDDY CO., LIMITED

HULL, - CANADA

(פאָרטזעצונג פון פיידזש 3)

צוליעב דעם איינדרוק, אז שלום איז געשלאָסען געוואָרען צווישען דעם פער־באנד מיט דער פערדריישען. יעצט האב איך קיין צווייפעל ניט, אז די הינע בע־פעלקערונג וועט שטארק פראָטעסטירען נעגען דער פערדריישען, און וועט פוליייכט בעשליסען ניט צו נעהמען קיין אנטהייל אין דעם קאָנפערענץ. איינינע פון אונזע־רע פיינסטע בעלי בתים — אלטע, טהעטי־גע ציוניסטען — איינען זאגאר א פריה־ערדיגער וויים פרעזידענט פון דער פע־דעריישען — האבען אויסגעדריקט זייער ענטרעסינג נעגען דער פערדריישען.

הכלל: עס איז יעצט א מיאוס'ע לאגע, עס איז ניט קיין פראגע פון „פער־באנד" און „פערדריישען" — עס איז א אמפּף צווישען אמעריקאנערטהום, אי־דיישליכקייט און דעמאָקראטיע אויף איין זייט געגען ווילהעלם'יזם, אדער ניקאָ־לאי'איזם אויף דער אנדערער זייט. ריכ־טיגער געזאָגט, עס איז א קאמפף צווי־אנשטענדיגקייט אויף איין זייט און וואָ־לאפסק'איזם אויף דער אנדערער.

אהן צווייפעל וועט איהר ערהויבען א מעבטיגען פראטעסט נעגען אונזערע קע־נערער „פרייסען", און איך ערוואַרט מיט אונגעדולד צו זעהן ווי אזוי דאס קע־נערער אידענטהום וועט רעאגירען צו דער יעצטיגער לאגע.

דיעזען בריעף מעט איהר דרוקען, אין נאָכצען אדער א טהייל דערפון, אויב איהר וועט עס געפינען פאר פאסענד.

מיט בעסטען גרוס צו דער רעדאקציע,

פערבלייב איך אייער

א. ב. בענעט.

חתן כלה

זאלען דאָס נעהמען אין אכט!

מעררידזש לייסענס

קאָן מען קריגען אין אפיס פון

"אידישען זשורנאל"

נאטיס!

דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעס בעריכט פון זייער התונה. פריי

בענוצט זיך מיט א עזע נעלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל

67 עליזאבעטה סטריט 67

שפּארט א 40% פון אייער קוילען בילל!

דייזי אש סיפטער

דאס וויזם ווי דער סי מער איז אפען. ער פערמאכט זיך אזוי אז ער מאכט גיט אן קיין שטויב ווען אין געברויך

צוויי סיזעס:

$1.25 אן **75**ס.

פאטענטירט דזשון דעם 27-טען, 1913

צו בעקומען אין אלע האַרדווער סטארס.

אט האט איהר אן אש סיפטער (א באקס וואס זיפט דורך די אש וועל־כער וועט זיכער פערקלענערען א יערע קוילען בילס, וועלכעס איז איצט זעהר ווייכטיג. עס איז געמאכט שטארק פון בעסטען מאטעריאל און איז אויסגעצייכענט מיט'ן סטיל און עס ארבייט גוט. א לייכטער שאָקעל און די אש ווערט אבגעטהיילט פון די ניט פערברענטע קוילען און מען מוז ניט בויגען דעם רוקען דאס צו טהון. קיינע אנשטרענגונגען.

מאנופעקטירט בלוטן ביי

סארען בראס., 549 קינג סט. וו., טאראנטא

Morris Lyric Theatre

דער גרעסטער סוקסעס פון אונזערע גרויס טע געסט

מאדאם יעטא בלאק און מר. וויליאם עפשטיין

און מר. נייטהען אייקאָזסקי, מר. און מרס. ראשטיין, מר. טימינאוו, מר. און מרס. ווייגשטיין, מיסס מינא שור און אייער לייעבלינג קאָמיקער מר. ס א ל א מ א נ ע ס ק א.

מיטוואך אבענד דעם 10-טען נאָוועמבער

דער פרייז פון ליעבע

דונטאג אבענד איין גרויסער קאָנצערט

זיי העלפען זייערע לאנדסלייט

מעבטען, זונטאג, האבען די אסטראיי צער ווייערער אבגעהאלטען א מיטינג אין סענטער פעלעס האל אום 5 אוהר נאכמי טאג.

צו דיעזען מיטינג זיינען באך מעהרער פערזאָנען געקומען.

70 דאָלאר איז געזאמעלט געוואָרען.

איזי האלפערן אליין האט שוין דאס צווייטע מאָהל געגעבען 25 דאָלאר. צוזאמ־מען האבען זיי שוין געזאמעלט קרוב צו דריי הונדערט דאָלאר.

"קורין זיי טהוען גוטס ארבייט.

מיט דער אויסנאהמע פון א פּאָאר לאנדסלייט וועמען עס קימערט ניט ביא נויטה פון זייערע ברידער און עס העלפט קיין געבעט זייערע שטיינערנע הערצער ווייך צו מאכען, נעהמען אלע אסטראיי־צער א גוטען אנטהייל.

ליבים אלץ דרוק

אין אידישען זשורנאל

4582 פאר־סיי 67 עליזאבעטה סט. פון אלע ארטען ביי אונז?

אין אידישען זשורנאל

מאכט אלץ

פאר־דרעסט מיט דרעסמאכער